

DOLENJSKI

STUDIJSKA KNJIŠNICA
MIRANA JARCA
NOVO MESTO

Glasilo Socialistične zveze delovnega ljudstva okraja Novo mesto

LASTNIK IN IZDAJATELJ: Okrajni odbor SZDL Novo mesto - Izhaja vsako sredo - Posamezna številka 10 din - LETNA NAROČNINA 480 din, polletna 240 din, četrtletna 120 din; plačljiva je vnaprej. Za inozemstvo 900 din oziroma 3 amer. dolarje - TEK. RACUN pri Komunalni banki v Novem mestu številka 60-KB-16-Z-24

Stev. 6 (412)

LETO IX.

NOVO MESTO, 12. FEBRUARJA 1958

UREJUJE uredniški odbor - Odgovorni urednik Tone Gošnik - NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 30 - Poštalen predal Novo mesto 33 - TELEFON uredništva in uprave št. 127 - Nenaročenih rokopisov ne vračamo - TISKA Casopisno podjetje »Slovenski poročevalci« v Ljubljani

MLADINA ZAČNE 1. MARCA

Na štabu Mladinskih delovnih brigad v Novem mestu so nam povedali, da začne prva novomeška izmena delati na Avto cesti že čez sedemnajst dni. Sestavljala jo bo sto dvajset kmečkih mladincev, ki bodo pripravljali taborišča, igrišča in druge objekte. Napeljavali bodo vodovod in elektriko.

Za udeležence prve izmene bo organiziran kmetijski seminar. Iz Novoga mesta bodo dobili na razpolago traktorje, na katerih bodo lahko opravili izpite za traktoriste. Predavali jim bodo kmetijski strokovnjaki, ostali prosti čas pa bodo izkoristili za igre, zabavo in izlete. Izmena bo delala po šest ur dnevno skozi dva meseca. Vso osebeno opremo: delovne obleke, čevlje, telovadnice, jedilni pribor bodo dobili iz skladišča Mladinskih delovnih brigad.

Podjetja tja, kjer je delovna sila

Naši kandidati

Na seji plenuma Glavnega odbora SZDL Slovenije je predsednik Glavnega odbora SZDL tovariš Miha Marinko glede naše nadaljnje smeri razvijanja gospodarstva med drugim poudaril:

»Dalje je izredno važno, da se v predvidljivi aktivnosti razpravlja tudi o tej plati našega plana, kjer naš plan postavlja v ospredje vprašanje industrijskih središč in opušta vprašanje regionalnega planiranja za razvojne predelane. V planu je zastavljena naloga, da je treba usmeriti orientacijo za tista razširjevanja industrijske proizvodnje v industrijskih središčih, ki jih podjetja ustvarjajo iz lastnih amortizacijskih sredstev, bodisi iz kreditov ali drugih virov; da računajo s tem, da z večjo kooperacijo določene obrate postavljajo na rajone, kjer imajo več delovne sile in ceneno delovno silo. Na ta način neprimerno več koristimo utrjevanja socialističnih pozicij tudi na zaostalem področju, hkrati pa rešujemo tudi vprašanje nezaposlenosti v teh krajih.

Na ta način je vsaka investicija za eno delovno mesto neprimerno cenejša. V industrijskih središčih predstavlja investicija za eno delovno mesto samo stvar delovnega mesta samega, ampak hkrati povzroča tudi vprašanje življenjske ravni, stanovanja, komunalnih uslug, ker priteguje delavce, katerim je treba dati tudi stanovanje. Investicija za tako delovno mesto v agrarnem rajonu je stvar samega delovnega mesta in tudi

delovna sila je tu cenejša. Iz tega dejstva pa lahko tudi tukajšnja občina potegne zaključek zase, da ima dohodek od cenene delovne sile, ki ga lahko uporablja za lastno razvijanje.

Gornje besede tovariša Marinka nakazujejo v resnici naj-

»...Nesporno je dejstvo, da rapen življenjskega standarda ne zadovoljuje, da so potrebe in želje naših delovnih ljudi neprimerno večje, kakor jih danes stanje našega gospodarstva more zadovoljiti. Toda prav tako je dejstvo, da so rezultati preteklega leta, med drugim tudi v dokajšnjem povečanju plač, celo dosti večji, kakor smo jih s planom predvidevali, da so tudi realne plače kljub delnemu povečanju cen porasle za precej več, kakor smo predvidevali...«

(S seje Glavnega odbora SZDL Slovenije 21. I. 1957)

boljšo pot razvijanja našega gospodarstva, ki je hkrati najcenejši način za povečanje proizvodnje, obenem pa še rešuje vprašanje zaposlovanja ljudi v tistih področjih, kjer je še presek delovne sile. Taka smer v nadaljnjem razširjanju industrije in v zvezi s tem reševanje številnih drugih problemov je še prav posebno važna in sprejemljiva za našo Dolenjako.

Z zadovoljstvom lahko poudarimo, da je Okrajni ljudski odbor Novo mesto vselvil v petletni perspektivni načrt razvoja gospodarstva prav tako smer. Ne veliki industrijski kombinati,

za katere je treba ogromno denarja, pač pa razvijanje obstoječih in ustanavljanje obratov teh podjetij v krajih, kjer so za to pogoji, s ciljem, da se ti obrati pozneje osamosvojijo in postanejo samostojna podjetja ali se povežejo z drugimi v proizvodnem sodelovanju. Take obrate v našem okraju naj bi ustanavljala tudi podjetja iz drugih okrajev, ne samo domača.

Gospodarski načrt okraja in občin predvideva ustanovitev vrste takih obratov. Tako bo Mokrnonog dobil prvi industrijski obrat, to je obrat podjetja Telekomunikacije, ki ima v našem okraju že dva obrata -

v Semiču in Sentjerneju. V Zuzemberku bo obrat pletilstva, tovarna NOVOLES bo imela svoj obrat predilnice v Metliki, BETI iz Metlike pa pripravila postavitev obrata v Gradcu. Industrija perila Novo mesto namerava organizirati obrat v Kostanjevici. Občina Novo mesto predvideva večja obratna podjetja v Mirni peči, Brusnicah in Šmarjeti.

Možnosti za ustanavljanje obratnih ali industrijskih obratov je dovolj. Poiskati je treba vse možnosti, da jih čimveč ustanovimo in razvijamo; s tem bomo dvignili proizvodnjo in narodni dohodek.

Kandidatske konference za izbiro kandidatov za volitve v ljudske skupščine so končale delo. Za kandidata za zvezni zbor proizvajalcev industrijske skupine je bil izvoljen JURIJ LEVIČNIK, direktor »Motomontaža«. Za drugega kandidata za republiški zbor proizvajalcev industrijske skupine je bil izvoljen LUKA DOLENC, direktor tovarne »Novoteks«.

Ker se je tovariš Martin Zugelj odpovedal kandidaturi za republiški zbor v volilnem okraju občine Metlika in Semič, je bila ponovno sklicana kandidatska konferenca, ki je izvolila nova kandidata: FRANCA JAKLJEVIČA in FRANCA KAPŠA.

AVTOCESTA SE BLIŽA

Mrazlične priprave, ki jih je vzbudila Titova napoved na VI. kongresu LML, da bo mladina gradila Avtocesto Ljubljana - Djevdeljci, so po vsej Sloveniji posledica velikega navdušenja, ki ga čutilo misli ljudje do velikih skupnih akcij.

Tudi mladina v novomeškem okraju bo pomagala po vseh svojih močeh, saj je po letošnjih investicijah za Avtocesto - pet in pol milijard dinarjev - več kot sedemdeset odstotkov namenjenih za gradnjo na področju Novoga mesta. Iz pogovora s predsednikom Okrajnega komiteja LMS, tovarišem Jožetom Hartmanom, lahko sklepamo, da bo Okrajni MDS poslal na cesto okrog 400 mladincev in mladink v 3 izmenah: spomladansko s 120 člani, poletno s 150 in jesensko s 120 člani. V drugi izmeni bodo delali predvsem dijaki in visokošolci, v tretji pa mladina iz podjetij in kmečkih.

Vsi tisti, ki bodo šli v brigade s 1. marcem in bodo pripravljali taborišča in objekte, bodo imeli potem možnost stalne plačane zaposlitve na Avtocesti. Predvidevamo, da bo na cesti delalo od 1. marca dalje nekaj manj kot 1000 mladincev iz vse države.

Ze 1. aprila bo prišlo na cesto pet tisoč brigadirjev, maja in junija prav toliko, julija in avgusta po dvajset in deset tisoč, potem pa spet po pet. Prišli bodo tudi iz drugih držav, mladinska delegacija iz Poljske je udeležbo svojih mladincev objavišla že na šestem kongresu.

Objekli, ki jih bodo gradile brigade ob cesti, bodo kasneje uporabljeni za potrebe občine. Postavili bodo več enonadstropnic, v katerih bo potem lahko vaška šola. Uredili bodo športna igrišča in parke, ki bodo naseljeni v okras in ponos. Se tak nazadnje bo lahko do-

jei veliki pomen Avtoceste za Dolenjako in tudi pravčasno pomisliti na možnost legega zaslужben, ki ga bo cesta nudila s potrošnjo zelenjave in drugih kmetijskih pridelkov, s prevozni, s turističnimi sobami za stare, ki bodo iz vse države prihajali na obiske k svojim otrokom in z drugimi mladenkosti.

Cenestni šeb stacije bo na Otočcu, kjer bo nastanjenih

okrog sto ljudi, barake za stanovanje brigadirjev pa bodo razporejene ob vsej trasi. Projekcijski biro bo v hotelu v Šmarjetiskih Toplicah.

»Med mladino je veliko zanimanje za mladinske brigade, je izjavil Miha Novakovič, član predsedstva CK LML, »še zlasti zato, ker je to prva zvezna delovna akcija, ki bo potekala pretežno na področju Slovenije. Cesta bo dograjena v določenem roku...«

Učiteljišče bo proslavljalo

V zvezi s pripravami za proslavo desete obletnice ustanovitve učiteljišča v Novem mestu smo obiskali ravnateljsko ustanovo, tovariško EMO MUSARJEVO, ki nam je na vprašanje o delu in pomenu te šole odgovorila takole:

»Učiteljišče je za Dolenjako pomenilo prvo strokovno šolo v tej stroki. Omogočilo je, da se izobraži več mladine in da med učiteljskim kadrom izopolnimo vrzeli, ki še danes ovirajo prosvetno delo pri nas. Otok, ki je takaj zrasel, se brez težav vrača v svoje okolje, med tem ko učne moči iz bolj razvitih krajev beže od dolenjskega ostalosti. V preteklih desetih letih so pri nas maturirali 204 dijaki, letos pa jih je 32 v petem letniku. Vseh skupaj imamo vpisanih 175 gojencev...«

Kaj pa pripravljate za deseto obletnico?

»V načrtu imamo, da izdamo Izvestja, ki bodo vsebovala zgodovino učiteljišča, dela krožkov in mladinske organizacije na šoli. Šolske uspehe in podobno podatke. Organizirali bomo razstavo risb in ročnih del, pripravili akademijo in telovadni nastop, dramsko prireditev in samostojni koncert našega pevskega zbora. Lutkovno gledališče pa bo prispevalo nekaj predstav iz svojega repertoarja. Pripravljeni odbor je imel nalogo zbrati material do konca semestrskih počitnic. Prireditve smo razporedili na konec meseca maja in začetek junija, pokroviteljstvo nad njimi pa je prevzel tovariš Bogdan Osošnik, sekretar odbora za prosveto in kulturo zveznega Izvršnega sveta.

Spomini na Sutjesko

V petek popoldne je bila pod predsedstvom maršala Tita prva seja za proslavo 15-letnice bojev na Sutjeski. Tovariša Tita so navzoči člani izvršnega odbora ZB izvolili za predsednika pripravljajnege odbora.

»Proslava bojev na Sutjeski je velikega pomena za vse narode in za našo socialistično državo. To je kraj, kjer se je

razvila ena najsrdečjših bitk v naši osvobodilni borbi, bitka, v kateri je v kratkem času padlo največ sinov naših narodov, največ svetlih likov naše ljudske revolucije in naše osvobodilne borbe,« je poudaril tovariš predsednik.

Glavna proslava bo na dan borca 4. julija na Tjenistu. Takrat bodo svečano odprli avtomobilsko cesto Foča-Cernerno in bolnišnico proletarskih brigad v Foči. Na ta dan je predviden velik ljudski zbor ter več manifestacij, med njimi revije raznih političnih, družbenih in športnih organizacij. Tudi razne družbene in športne organizacije bodo ob proslavi organizirale več prireditvev.

NOV VELEPOSŁANIK V ROMUNJI

Za novega veleposlanika v LR Romuniji je imenovan dosedanji predsednik Vrhovnega sodišča LRS, Novomešan dr. Franc Hočevar.

Notranjepolitični tedenski pregled

Učinkovitejši vpliv družbe

Lanski uspehi, doseženi v gospodarstvu, nudijo najboljšo osnovo, da te uspehe ponovimo tudi v letošnjem letu. Pričakujemo, da bo prav zaradi tega v letošnjem letu življenjska raven znova porasla. Z uveljavitvijo novega načina razdelitve dohodka pa bomo prav gotovo dosegli še večji porast storilnosti, kar bo prispevalo k večji produktivnosti. Toda napak bi bilo, če bi pričakovali, da bodo predpisi oziroma način delitve dohodka in vse ostalo, kar je s tem v zvezi, kar sami od sebe vplivali na doseganje večjih proizvodnih uspehov. Zakoni, vpliv tržišča in družbeni plan ne morejo sami od sebe prav nič pripeljati k uresničenju omenjenih predvidevanj, zato je zelo pomembna vloga družbenih in delavskih samoupravnih organov. Ze večkrat ste gotovo brali o vlogi »subjektivnega faktorja«. No, ta subjektivni faktor, ki naj bi vplival na uresničenje predvidenih postavk v družbenem planu na uspešno uresničenje zakonskih predpisov, bi morali biti delavski sveti, ljudski odbori občin in okrajev, sveti pri ljudskih odborih: notrošniški sveti in vsi drugi družbeno-upravni organi.

Važno vprašanje, o katerem bomo morali precej razpravljati, je povezanost z dejstvom, da gospodarske organizacije je same razdeljujejo zasluženi dohodek, potem ko izpolnijo vse družbene »bremenosti«. Ta dohodek dele na osebne dohodke in na sklade. Pri tem se sprašujemo, ali tak svobodni sistem razdelitve dohodka in podjetjih pomeni tudi to, da družba ne more in ne sme vplivati na

razdelitev. V resnici ni tako, kajti tudi ob taki svobodni razdelitvi dohodka si bo morala družba zagotoviti določen vpliv na to razdelitev, saj nas na to opozarjajo že dosedanje izkušnje. V nekaterih primerih se družbeno-upravni organi, vstevski delavske svete, niso zanimali, kako se razdeljujejo razpoložljiva sredstva po podjetjih. Zaradi tega je prišlo do napak, do nepravilnih razdelitev in so si družbeno-upravni organi šele naknadno prizadevali, da bi te napake popravili. Tako na primer se je zoodilo pri premijah.

Učinkoviti družbeni vplivi ni bil dosežen v trgovini. Tu mislimo tudi na pomoč, ki bi jo morali tem gospodarskim organizacijam nuditi ljudski odbori in trgovinske zbornice. Vendar pa menimo, da prav predpisi o novem načinu delitve dohodka terjajo od nas, da poživimo delo potrošniških svetov ter istčasno unajamo nove potrošniške svete tudi v tisto trgovino, kjer jih do sedaj še nimamo. To velja predvsem za veletrgovino in za vsjo trgovino na drobno, ki nima stalnih potrošnikov. Dosedaj smo namreč potrošniške svete volili le pri trgovinah z mešanim blagom, ker ima ta več ali manj stalne potrošnike, medtem ko pri trgovinah, ki prodajajo gospodinjske potrebščine, galanterijo, tekstil itd., potrošniški svetovi nismo uvajali. Podobno velja tudi za trgovino in za vsjo trgovino na drobno, ki nima stalnih potrošnikov. Dosedaj smo namreč potrošniške svete volili le pri trgovinah z mešanim blagom, ker ima ta več ali manj stalne potrošnike, medtem ko pri trgovinah, ki prodajajo gospodinjske potrebščine, galanterijo, tekstil itd., potrošniški svetovi nismo uvajali. Podobno velja tudi za trgovino in za vsjo trgovino na drobno, ki nima stalnih potrošnikov. Dosedaj smo namreč potrošniške svete volili le pri trgovinah z mešanim blagom, ker ima ta več ali manj stalne potrošnike, medtem ko pri trgovinah, ki prodajajo gospodinjske potrebščine, galanterijo, tekstil itd., potrošniški svetovi nismo uvajali. Podobno velja tudi za trgovino in za vsjo trgovino na drobno, ki nima stalnih potrošnikov. Dosedaj smo namreč potrošniške svete volili le pri trgovinah z mešanim blagom, ker ima ta več ali manj stalne potrošnike, medtem ko pri trgovinah, ki prodajajo gospodinjske potrebščine, galanterijo, tekstil itd., potrošniški svetovi nismo uvajali. Podobno velja tudi za trgovino in za vsjo trgovino na drobno, ki nima stalnih potrošnikov. Dosedaj smo namreč potrošniške svete volili le pri trgovinah z mešanim blagom, ker ima ta več ali manj stalne potrošnike, medtem ko pri trgovinah, ki prodajajo gospodinjske potrebščine, galanterijo, tekstil itd., potrošniški svetovi nismo uvajali. Podobno velja tudi za trgovino in za vsjo trgovino na drobno, ki nima stalnih potrošnikov. Dosedaj smo namreč potrošniške svete volili le pri trgovinah z mešanim blagom, ker ima ta več ali manj stalne potrošnike, medtem ko pri trgovinah, ki prodajajo gospodinjske potrebščine, galanterijo, tekstil itd., potrošniški svetovi nismo uvajali. Podobno velja tudi za trgovino in za vsjo trgovino na drobno, ki nima stalnih potrošnikov. Dosedaj smo namreč potrošniške svete volili le pri trgovinah z mešanim blagom, ker ima ta več ali manj stalne potrošnike, medtem ko pri trgovinah, ki prodajajo gospodinjske potrebščine, galanterijo, tekstil itd., potrošniški svetovi nismo uvajali. Podobno velja tudi za trgovino in za vsjo trgovino na drobno, ki nima stalnih potrošnikov. Dosedaj smo namreč potrošniške svete volili le pri trgovinah z mešanim blagom, ker ima ta več ali manj stalne potrošnike, medtem ko pri trgovinah, ki prodajajo gospodinjske potrebščine, galanterijo, tekstil itd., potrošniški svetovi nismo uvajali. Podobno velja tudi za trgovino in za vsjo trgovino na drobno, ki nima stalnih potrošnikov. Dosedaj smo namreč potrošniške svete volili le pri trgovinah z mešanim blagom, ker ima ta več ali manj stalne potrošnike, medtem ko pri trgovinah, ki prodajajo gospodinjske potrebščine, galanterijo, tekstil itd., potrošniški svetovi nismo uvajali. Podobno velja tudi za trgovino in za vsjo trgovino na drobno, ki nima stalnih potrošnikov. Dosedaj smo namreč potrošniške svete volili le pri trgovinah z mešanim blagom, ker ima ta več ali manj stalne potrošnike, medtem ko pri trgovinah, ki prodajajo gospodinjske potrebščine, galanterijo, tekstil itd., potrošniški svetovi nismo uvajali. Podobno velja tudi za trgovino in za vsjo trgovino na drobno, ki nima stalnih potrošnikov. Dosedaj smo namreč potrošniške svete volili le pri trgovinah z mešanim blagom, ker ima ta več ali manj stalne potrošnike, medtem ko pri trgovinah, ki prodajajo gospodinjske potrebščine, galanterijo, tekstil itd., potrošniški svetovi nismo uvajali. Podobno velja tudi za trgovino in za vsjo trgovino na drobno, ki nima stalnih potrošnikov. Dosedaj smo namreč potrošniške svete volili le pri trgovinah z mešanim blagom, ker ima ta več ali manj stalne potrošnike, medtem ko pri trgovinah, ki prodajajo gospodinjske potrebščine, galanterijo, tekstil itd., potrošniški svetovi nismo uvajali. Podobno velja tudi za trgovino in za vsjo trgovino na drobno, ki nima stalnih potrošnikov. Dosedaj smo namreč potrošniške svete volili le pri trgovinah z mešanim blagom, ker ima ta več ali manj stalne potrošnike, medtem ko pri trgovinah, ki prodajajo gospodinjske potrebščine, galanterijo, tekstil itd., potrošniški svetovi nismo uvajali. Podobno velja tudi za trgovino in za vsjo trgovino na drobno, ki nima stalnih potrošnikov. Dosedaj smo namreč potrošniške svete volili le pri trgovinah z mešanim blagom, ker ima ta več ali manj stalne potrošnike, medtem ko pri trgovinah, ki prodajajo gospodinjske potrebščine, galanterijo, tekstil itd., potrošniški svetovi nismo uvajali. Podobno velja tudi za trgovino in za vsjo trgovino na drobno, ki nima stalnih potrošnikov. Dosedaj smo namreč potrošniške svete volili le pri trgovinah z mešanim blagom, ker ima ta več ali manj stalne potrošnike, medtem ko pri trgovinah, ki prodajajo gospodinjske potrebščine, galanterijo, tekstil itd., potrošniški svetovi nismo uvajali. Podobno velja tudi za trgovino in za vsjo trgovino na drobno, ki nima stalnih potrošnikov. Dosedaj smo namreč potrošniške svete volili le pri trgovinah z mešanim blagom, ker ima ta več ali manj stalne potrošnike, medtem ko pri trgovinah, ki prodajajo gospodinjske potrebščine, galanterijo, tekstil itd., potrošniški svetovi nismo uvajali. Podobno velja tudi za trgovino in za vsjo trgovino na drobno, ki nima stalnih potrošnikov. Dosedaj smo namreč potrošniške svete volili le pri trgovinah z mešanim blagom, ker ima ta več ali manj stalne potrošnike, medtem ko pri trgovinah, ki prodajajo gospodinjske potrebščine, galanterijo, tekstil itd., potrošniški svetovi nismo uvajali. Podobno velja tudi za trgovino in za vsjo trgovino na drobno, ki nima stalnih potrošnikov. Dosedaj smo namreč potrošniške svete volili le pri trgovinah z mešanim blagom, ker ima ta več ali manj stalne potrošnike, medtem ko pri trgovinah, ki prodajajo gospodinjske potrebščine, galanterijo, tekstil itd., potrošniški svetovi nismo uvajali. Podobno velja tudi za trgovino in za vsjo trgovino na drobno, ki nima stalnih potrošnikov. Dosedaj smo namreč potrošniške svete volili le pri trgovinah z mešanim blagom, ker ima ta več ali manj stalne potrošnike, medtem ko pri trgovinah, ki prodajajo gospodinjske potrebščine, galanterijo, tekstil itd., potrošniški svetovi nismo uvajali. Podobno velja tudi za trgovino in za vsjo trgovino na drobno, ki nima stalnih potrošnikov. Dosedaj smo namreč potrošniške svete volili le pri trgovinah z mešanim blagom, ker ima ta več ali manj stalne potrošnike, medtem ko pri trgovinah, ki prodajajo gospodinjske potrebščine, galanterijo, tekstil itd., potrošniški svetovi nismo uvajali. Podobno velja tudi za trgovino in za vsjo trgovino na drobno, ki nima stalnih potrošnikov. Dosedaj smo namreč potrošniške svete volili le pri trgovinah z mešanim blagom, ker ima ta več ali manj stalne potrošnike, medtem ko pri trgovinah, ki prodajajo gospodinjske potrebščine, galanterijo, tekstil itd., potrošniški svetovi nismo uvajali. Podobno velja tudi za trgovino in za vsjo trgovino na drobno, ki nima stalnih potrošnikov. Dosedaj smo namreč potrošniške svete volili le pri trgovinah z mešanim blagom, ker ima ta več ali manj stalne potrošnike, medtem ko pri trgovinah, ki prodajajo gospodinjske potrebščine, galanterijo, tekstil itd., potrošniški svetovi nismo uvajali. Podobno velja tudi za trgovino in za vsjo trgovino na drobno, ki nima stalnih potrošnikov. Dosedaj smo namreč potrošniške svete volili le pri trgovinah z mešanim blagom, ker ima ta več ali manj stalne potrošnike, medtem ko pri trgovinah, ki prodajajo gospodinjske potrebščine, galanterijo, tekstil itd., potrošniški svetovi nismo uvajali. Podobno velja tudi za trgovino in za vsjo trgovino na drobno, ki nima stalnih potrošnikov. Dosedaj smo namreč potrošniške svete volili le pri trgovinah z mešanim blagom, ker ima ta več ali manj stalne potrošnike, medtem ko pri trgovinah, ki prodajajo gospodinjske potrebščine, galanterijo, tekstil itd., potrošniški svetovi nismo uvajali. Podobno velja tudi za trgovino in za vsjo trgovino na drobno, ki nima stalnih potrošnikov. Dosedaj smo namreč potrošniške svete volili le pri trgovinah z mešanim blagom, ker ima ta več ali manj stalne potrošnike, medtem ko pri trgovinah, ki prodajajo gospodinjske potrebščine, galanterijo, tekstil itd., potrošniški svetovi nismo uvajali. Podobno velja tudi za trgovino in za vsjo trgovino na drobno, ki nima stalnih potrošnikov. Dosedaj smo namreč potrošniške svete volili le pri trgovinah z mešanim blagom, ker ima ta več ali manj stalne potrošnike, medtem ko pri trgovinah, ki prodajajo gospodinjske potrebščine, galanterijo, tekstil itd., potrošniški svetovi nismo uvajali. Podobno velja tudi za trgovino in za vsjo trgovino na drobno, ki nima stalnih potrošnikov. Dosedaj smo namreč potrošniške svete volili le pri trgovinah z mešanim blagom, ker ima ta več ali manj stalne potrošnike, medtem ko pri trgovinah, ki prodajajo gospodinjske potrebščine, galanterijo, tekstil itd., potrošniški svetovi nismo uvajali. Podobno velja tudi za trgovino in za vsjo trgovino na drobno, ki nima stalnih potrošnikov. Dosedaj smo namreč potrošniške svete volili le pri trgovinah z mešanim blagom, ker ima ta več ali manj stalne potrošnike, medtem ko pri trgovinah, ki prodajajo gospodinjske potrebščine, galanterijo, tekstil itd., potrošniški svetovi nismo uvajali. Podobno velja tudi za trgovino in za vsjo trgovino na drobno, ki nima stalnih potrošnikov. Dosedaj smo namreč potrošniške svete volili le pri trgovinah z mešanim blagom, ker ima ta več ali manj stalne potrošnike, medtem ko pri trgovinah, ki prodajajo gospodinjske potrebščine, galanterijo, tekstil itd., potrošniški svetovi nismo uvajali. Podobno velja tudi za trgovino in za vsjo trgovino na drobno, ki nima stalnih potrošnikov. Dosedaj smo namreč potrošniške svete volili le pri trgovinah z mešanim blagom, ker ima ta več ali manj stalne potrošnike, medtem ko pri trgovinah, ki prodajajo gospodinjske potrebščine, galanterijo, tekstil itd., potrošniški svetovi nismo uvajali. Podobno velja tudi za trgovino in za vsjo trgovino na drobno, ki nima stalnih potrošnikov. Dosedaj smo namreč potrošniške svete volili le pri trgovinah z mešanim blagom, ker ima ta več ali manj stalne potrošnike, medtem ko pri trgovinah, ki prodajajo gospodinjske potrebščine, galanterijo, tekstil itd., potrošniški svetovi nismo uvajali. Podobno velja tudi za trgovino in za vsjo trgovino na drobno, ki nima stalnih potrošnikov. Dosedaj smo namreč potrošniške svete volili le pri trgovinah z mešanim blagom, ker ima ta več ali manj stalne potrošnike, medtem ko pri trgovinah, ki prodajajo gospodinjske potrebščine, galanterijo, tekstil itd., potrošniški svetovi nismo uvajali. Podobno velja tudi za trgovino in za vsjo trgovino na drobno, ki nima stalnih potrošnikov. Dosedaj smo namreč potrošniške svete volili le pri trgovinah z mešanim blagom, ker ima ta več ali manj stalne potrošnike, medtem ko pri trgovinah, ki prodajajo gospodinjske potrebščine, galanterijo, tekstil itd., potrošniški svetovi nismo uvajali. Podobno velja tudi za trgovino in za vsjo trgovino na drobno, ki nima stalnih potrošnikov. Dosedaj smo namreč potrošniške svete volili le pri trgovinah z mešanim blagom, ker ima ta več ali manj stalne potrošnike, medtem ko pri trgovinah, ki prodajajo gospodinjske potrebščine, galanterijo, tekstil itd., potrošniški svetovi nismo uvajali. Podobno velja tudi za trgovino in za vsjo trgovino na drobno, ki nima stalnih potrošnikov. Dosedaj smo namreč potrošniške svete volili le pri trgovinah z mešanim blagom, ker ima ta več ali manj stalne potrošnike, medtem ko pri trgovinah, ki prodajajo gospodinjske potrebščine, galanterijo, tekstil itd., potrošniški svetovi nismo uvajali. Podobno velja tudi za trgovino in za vsjo trgovino na drobno, ki nima stalnih potrošnikov. Dosedaj smo namreč potrošniške svete volili le pri trgovinah z mešanim blagom, ker ima ta več ali manj stalne potrošnike, medtem ko pri trgovinah, ki prodajajo gospodinjske potrebščine, galanterijo, tekstil itd., potrošniški svetovi nismo uvajali. Podobno velja tudi za trgovino in za vsjo trgovino na drobno, ki nima stalnih potrošnikov. Dosedaj smo namreč potrošniške svete volili le pri trgovinah z mešanim blagom, ker ima ta več ali manj stalne potrošnike, medtem ko pri trgovinah, ki prodajajo gospodinjske potrebščine, galanterijo, tekstil itd., potrošniški svetovi nismo uvajali. Podobno velja tudi za trgovino in za vsjo trgovino na drobno, ki nima stalnih potrošnikov. Dosedaj smo namreč potrošniške svete volili le pri trgovinah z mešanim blagom, ker ima ta več ali manj stalne potrošnike, medtem ko pri trgovinah, ki prodajajo gospodinjske potrebščine, galanterijo, tekstil itd., potrošniški svetovi nismo uvajali. Podobno velja tudi za trgovino in za vsjo trgovino na drobno, ki nima stalnih potrošnikov. Dosedaj smo namreč potrošniške svete volili le pri trgovinah z mešanim blagom, ker ima ta več ali manj stalne potrošnike, medtem ko pri trgovinah, ki prodajajo gospodinjske potrebščine, galanterijo, tekstil itd., potrošniški svetovi nismo uvajali. Podobno velja tudi za trgovino in za vsjo trgovino na drobno, ki nima stalnih potrošnikov. Dosedaj smo namreč potrošniške svete volili le pri trgovinah z mešanim blagom, ker ima ta več ali manj stalne potrošnike, medtem ko pri trgovinah, ki prodajajo gospodinjske potrebščine, galanterijo, tekstil itd., potrošniški svetovi nismo uvajali. Podobno velja tudi za trgovino in za vsjo trgovino na drobno, ki nima stalnih potrošnikov. Dosedaj smo namreč potrošniške svete volili le pri trgovinah z mešanim blagom, ker ima ta več ali manj stalne potrošnike, medtem ko pri trgovinah, ki prodajajo gospodinjske potrebščine, galanterijo, tekstil itd., potrošniški svetovi nismo uvajali. Podobno velja tudi za trgovino in za vsjo trgovino na drobno, ki nima stalnih potrošnikov. Dosedaj smo namreč potrošniške svete volili le pri trgovinah z mešanim blagom, ker ima ta več ali manj stalne potrošnike, medtem ko pri trgovinah, ki prodajajo gospodinjske potrebščine, galanterijo, tekstil itd., potrošniški svetovi nismo uvajali. Podobno velja tudi za trgovino in za vsjo trgovino na drobno, ki nima stalnih potrošnikov. Dosedaj smo namreč potrošniške svete volili le pri trgovinah z mešanim blagom, ker ima ta več ali manj stalne potrošnike, medtem ko pri trgovinah, ki prodajajo gospodinjske potrebščine, galanterijo, tekstil itd., potrošniški svetovi nismo uvajali. Podobno velja tudi za trgovino in za vsjo trgovino na drobno, ki nima stalnih potrošnikov. Dosedaj smo namreč potrošniške svete volili le pri trgovinah z mešanim blagom, ker ima ta več ali manj stalne potrošnike, medtem ko pri trgovinah, ki prodajajo gospodinjske potrebščine, galanterijo, tekstil itd., potrošniški svetovi nismo uvajali. Podobno velja tudi za trgovino in za vsjo trgovino na drobno, ki nima stalnih potrošnikov. Dosedaj smo namreč potrošniške svete volili le pri trgovinah z mešanim blagom, ker ima ta več ali manj stalne potrošnike, medtem ko pri trgovinah, ki prodajajo gospodinjske potrebščine, galanterijo, tekstil itd., potrošniški svetovi nismo uvajali. Podobno velja tudi za trgovino in za vsjo trgovino na drobno, ki nima stalnih potrošnikov. Dosedaj smo namreč potrošniške svete volili le pri trgovinah z mešanim blagom, ker ima ta več ali manj stalne potrošnike, medtem ko pri trgovinah, ki prodajajo gospodinjske potrebščine, galanterijo, tekstil itd., potrošniški svetovi nismo uvajali. Podobno velja tudi za trgovino in za vsjo trgovino na drobno, ki nima stalnih potrošnikov. Dosedaj smo namreč potrošniške svete volili le pri trgovinah z mešanim blagom, ker ima ta več ali manj stalne potrošnike, medtem ko pri trgovinah, ki prodajajo gospodinjske potrebščine, galanterijo, tekstil itd., potrošniški svetovi nismo uvajali. Podobno velja tudi za trgovino in za vsjo trgovino na drobno, ki nima stalnih potrošnikov. Dosedaj smo namreč potrošniške svete volili le pri trgovinah z mešanim blagom, ker ima ta več ali manj stalne potrošnike, medtem ko pri trgovinah, ki prodajajo gospodinjske potrebščine, galanterijo, tekstil itd., potrošniški svetovi nismo uvajali. Podobno velja tudi za trgovino in za vsjo trgovino na drobno, ki nima stalnih potrošnikov. Dosedaj smo namreč potrošniške svete volili le pri trgovinah z mešanim blagom, ker ima ta več ali manj stalne potrošnike, medtem ko pri trgovinah, ki prodajajo gospodinjske potrebščine, galanterijo, tekstil itd., potrošniški svetovi nismo uvajali. Podobno velja tudi za trgovino in za vsjo trgovino na drobno, ki nima stalnih potrošnikov. Dosedaj smo namreč potrošniške svete volili le pri trgovinah z mešanim blagom, ker ima ta več ali manj stalne potrošnike, medtem ko pri trgovinah, ki prodajajo gospodinjske potrebščine, galanterijo, tekstil itd., potrošniški svetovi nismo uvajali. Podobno velja tudi za trgovino in za vsjo trgovino na drobno, ki nima stalnih potrošnikov. Dosedaj smo namreč potrošniške svete volili le pri trgovinah z mešanim blagom, ker ima ta več ali manj stalne potrošnike, medtem ko pri trgovinah, ki prodajajo gospodinjske potrebščine, galanterijo, tekstil itd., potrošniški svetovi nismo uvajali. Podobno velja tudi za trgovino in za vsjo trgovino na drobno, ki nima stalnih potrošnikov. Dosedaj smo namreč potrošniške svete volili le pri trgovinah z mešanim blagom, ker ima ta več ali manj stalne potrošnike, medtem ko pri trgovinah, ki prodajajo gospodinjske potrebščine, galanterijo, tekstil itd., potrošniški svetovi nismo uvajali. Podobno velja tudi za trgovino in za vsjo trgovino na drobno, ki nima stalnih potrošnikov. Dosedaj smo namreč potrošniške svete volili le pri trgovinah z mešanim blagom, ker ima ta več ali manj stalne potrošnike, medtem ko pri trgovinah, ki prodajajo gospodinjske potrebščine, galanterijo, tekstil itd., potrošniški svetovi nismo uvajali. Podobno velja tudi za trgovino in za vsjo trgovino na drobno, ki nima stalnih potrošnikov. Dosedaj smo namreč potrošniške svete volili le pri trgovinah z mešanim blagom, ker ima ta več ali manj stalne potrošnike, medtem ko pri trgovinah, ki prodajajo gospodinjske potrebščine, galanterijo, tekstil itd., potrošniški svetovi nismo uvajali. Podobno velja tudi za trgovino in za vsjo trgovino na drobno, ki nima stalnih potrošnikov. Dosedaj smo namreč potrošniške svete volili le pri trgovinah z mešanim blagom, ker ima ta več ali manj stalne potrošnike, medtem ko pri trgovinah, ki prodajajo gospodinjske potrebščine, galanterijo, tekstil itd., potrošniški svetovi nismo uvajali. Podobno velja tudi za trgov

Boljši pogoji za turizem

Mimo naravnih pogojev so za razvoj turizma nujno potrebne primerne ceste in dobre prometne zveze ter sposobnosti in zmogljivosti gostinskih obratov. Dolenjska ima v glavnem dovolj le naravnih lepote, vsi ostali pogoji pa so bili vsaj dosežni skromni. Ceste niso niti najmanj privlačne za turiste, prometne zveze le deloma. V gostinstvu nam najbolj primanjkuje prenočišč.

Ti ostali osnovni pogoji turizma se polagoma izboljšujejo. Nova avtomobilska cesta Ljubljana-Zagreb bo vsaj deloma odprla Dolenjsko tudi turizmu. Problem bodo ostale pa še naprej ostale glavne ceste. Prometne zveze z vlakni in avtobusi so se delno izboljšale, niso pa še dobre.

Maja letos bo predvidoma odprt nov pomemben turistično gostinski objekt, to je gostišče Grad na Otočcu. Asfaltirana cesta mimo gradu in nova avtomobilska cesta, ki bo šla prav tako v neposredni bližini, bosta visoko dvignili pomen in obisk te najlepše točke v dolini Krke. Preureditvena dela hotela Kandija gredo h kraju. Hotel bo z nadzidavo in preureditvijo zlasti pridobil nekaj tujakih sob, kar je za Novo mesto še posebno važno. Podjetje Metropol bo z nadzidavo enega nadstropja nad kavarno in preureditvijo sedanjih stanovanjskih prostorov v leti stavbi, pridobil okoli 30 ležišč.

Povečanje zdravilišča Smarješke Toplice z dozdavo stavbe in preureditvijo notranjih prostorov, kar je predvideno z odobrenimi investicijami, bo imelo pomembno postavko za povečanje turističnega prometa v okolju. Zdravilišča sta zlasti potrebna sodobna kuhinja in restavracija, z dozdavo stavbe pa bodo pridobili 18 sob za goste. Nujno bi bilo potrebno čimprej povečati zunanji bazen.

glavni privlačni objekt za predhodne goste in izletnike, pa tudi za stalne goste. Velik zunanji bazen zdravilišča Dolenjske Toplice, ki so ga pričeli graditi lani, pa bo prav tako lepa in privlačna turistična pridobitev Dolenjske.

CRNOMELJ, METLIKA, KOSTANJEVICA

S prej navedenimi investicijami bodo vsaj deloma izboljšani pogoji za turizem v osrednjem delu okraja. Ostane pa še odprto vprašanje najosnovnejših materialnih pogojev v ostalih prometnih centrih in turističnih krajih. V Crnomelju ali tujakih sob niti za navadno potnike, kaj šele za turiste. Ni boljše ni v Kostanjevici, v Metliki pa imajo prav tako zelo malo prenočišč.

Nove investicije, ki jih bomo določili za turizem in gostinstvo, je treba nujno nameniti tem krajem. Današnji turist, zlasti pa delovni človek za oddih ne išče bučnih hotelov in razkošja, pač pa mirno naravo, bistro in toplo vodo za kohanje, ter ceneno hrano in prenočišče. Razen slednjega, imajo to vsi trije in mnogi drugi kraji pri nas. Investicije so zato potrebne predvsem za prenočišča, odnočno hotela.

100 MILIJONOV INVESTICIJ

Ze letos pa se bodo znatno izboljšali tisti pogoji, ki jih ima pri turizmu gostinstvo. V dveh letih bomo v ta namen investirali okoli 100 milijonov dinarjev. Večji del teh investicij je že odobren in deloma tudi izkoriščen.

Naš obisk

Kmalu bi se ustrašili beglega okostnjaka, ki mi je komaj opazno pomahal z belo desnico, ko sem vstopil v kabinet bolničarske šole na pljučnem oddelku splošne bolnišnice in Novem mestu. Okostnjak je poleg žilovarstva anatomskega modela in cele vrste zdravniških pripomočkov namenjen poslu deklet, ki obiskujejo šolo za bolničarje. »Večina smo Dolenjke,

ena je z Gorenjske, druge pa so Štajerke in Prekmurke,« je povedala ZALKA DRAGAN v odmoru, ko je z drugimi dekletki čakala na prvo predavanje v novem semestru. »Dopolnjen imamo prakso v bolnišnici, popoldan pa nam zdravnik in izkušene medicinske sestre predavajo o zdravstvu. Na teden imamo 25 ur prakse in tri ure manj teorije.«

Letos se je za bolničarsko šolo prijaviло nad sto kandidatov, sprejeli pa so jih le 34. Kriterij je bil strožji kot prvo leto, ko je bila šola ustanovljena. Takrat so vzeli tudi strežnice, ki jim je manjkala le kvalifikacija, letos pa je takih manj.

gieno in bakteriologijo. Najbolj vesele smo takrat, kadar nam predavatelj svojo razlago tudi praktično utemelji pri delu v bolnišnici,« je povedala MAJDA SLOGAR, druga od deklet, h katerih mihi sem slučajno prisedel.

Gojenke stanujejo v internatu »Majde Silčeve« v Smihelu. Na vprašanje kaj so študijski pogoji in težave pri delu je gojenka SLAVKA STIH odgovorila:

»Predvsem imamo prenatrpan program. V kratki urici, ki nam ostane zvečala za učenje, se res ne moremo vsega naučiti. Zda je šola enoletna, snovi pa je za dve leti. Drugih posebnih težav nimamo...«

»... razen te, da še vedno nimamo svojih prostorov,« je dodal ravnatelj šole, tovariš AHACIC. »Obljubljeno imamo stavbo pred kandidski postajo, ki je last bolnišnice. Stavbo bi adaptirali in imeli v njej predavalnico in internat. V sedanjih prostorih, za katere smo sicer primariju dr. Smrečniku hvalile, pa ne moremo ostati, ker so usako nedeljo v predavalnici obiskali bolnikov, med tednom pa včasih tudi različne kinopredstave in podobno. Koliko je razkuževanje učinkovito, pa ne vem...«

»Najrajši imamo od predavateljev dr. Šavla in dr. Oblaka. Prvi nam je v prejšnjem semestru razlagal anatomijo, drugi pa hi-

Gojenke bolničarske šole v Novem mestu.

CESTE DO PLANINSKIH POSTOJANK

Ceprav je obisk planinskih domov iz leta v leto večji, finančno domovi ne uspevajo preveč dobro. Razen v poletnih mesecih je promet v domovih skromen. Današnji način življenja ne pušča človeku veliko prostega časa za sprehode v naravo in izlete v planine. Mehanizacija ga še daleč bolj vpija.

Ceste do naših planinskih postojank, zlasti do postojank na Gorjancih in doma na Mirni gori so nujno potrebne. Brez prometnih poti za motorna vozila se obisk v teh postojankah ne bo bistveno zboljšal. Tudi na to je treba misliti, kadar razpravljamo o turizmu na Dolenjskem.

Prijavite se!

Za nastavitve tehničnega kadra, ki bo zaposlen pri gradnji avtomobilske ceste, kot tudi za prenočevanje drugih ljudi, ki bodo prišli v naš okraj, je potrebno čimveč opremljenih sob. Ker naša gostišča nimajo dovolj sob, vabi Okrajna gostinska zbornica vse, ki bi lahko odstopili opremljeno sobo za prenočevanje, da to prijavijo najbližnji gostini. V Novem mestu za hotel Metropol ali hotelu Kandija. Vsa potrebna pojasnila v zvezi s tem dobe lastniki sob v najbližji gostini ali na Okrajni gostinski zbornici.

PREDPOMLAD NA ŽIVILSKEM TRGU

Pomlad prihaja v deželno Kranjsko, je življivo pripomnil stariji možakar, ko je na novomeškem živilskem trgu zagledal polne košare telesa, vreča in maščo. Res je v ponedeljek, 10. februarja, živilski trg bil precej pomladanski, kajti dobili je bilo: regrat po 20 din kročnik, radič — merica 20 din, motovilec merica 20 din, jajca po 15 din, smetana skodica 50 din, sirček po 5 din, surovo maslo v palčicah po 16 do 18 din, špinata merica 20 din, kure od 350 din dalje. Prodajali so še semena, lončene izdelke, okraske za žene, suho robo, volnene izdelke ter pločevinaste modele za pečenje peciva in tort.

Tudi na sejmišču je bilo precej živahno. Naprdaj so pripeljali 625 prašičev, prodajal pa so jih 641. Tokrat je cena nekoliko postokročila zaradi mnogih kupcev. Pod 6.000 din ni bilo dobiti prašičev. Za manjše, od 3 do 10 tednov stare, so zahtevali od 6.000 do 8.000 din, za večje, od 3 do 8 mesecev stare pa od 8.000 do 25.000 dinarjev.

Mirna gora je tudi pozimi lepa

Ne le Belokranjci, tudi turisti izven Bele krajine, ki imajo tut za opazovanje naravnih lepote, nam marsikdaj pripovedujejo, kako lepo je na Mirni gori. To so potrdili tudi Franci, Nemci, Italijani in drugje. Sveži, prijeten gorski zrak, lep razgled po ožji domovini tja do Kamniških planin, pogled na Belo krajino daleč tja čez Kolpo, pestrost planinske flore, vzpetine in nagibi terena, vse to krasi to okolico. Čisto ozaenje nad 1000 metrov višine pa neverjetno poživi tek.

»Naravnost presenečena sem nad lepoto Mirne gore,« je dejala tudi prof. Micoliničeva, ki je na Mirni gori vodila smučarski tečaj za dijake iz Ljubljane. »Tudi poleti bomo obiskali Mirno goro. Posejalci bomo grimčevo in si pripravili teren za smučanje in prihodnji sezoni. Gorenjka sem, doma iz

končalo smučarski tečaj. Tudi 24-metraka skakalnica je že postavljena. Crnomeljčani in Novomeščani se pridno vadijo v skakanju.

Vsi, ki so prežele zimske počitnice v tem prelepem kraju, so zadovoljni. Zal pa neom kateri je mislilo, da je planinska kočica zakotna gostilna, kjer se lahko napijejo in po mlii

Ekipa prof. Micoliničeve na startu na Mirni gori

naročajo planin, toda Mirna gora mi je nad vse všeč,« je navdušeno pripovedovala. Nad 40 mladih smučarjev je uspešno razvedrila. J. S.

Dober sejem v Metliki

Na zadnji torkov sejem, 4. februarja so prignali 387 volov, 134 krav in 34 telet. Prašičev nad 80 kg težkih je bilo 62, mladih prašičev pa 122.

V metliški mesnici so ta teden prodajali govedino po 260 din, teletino po 350 in svinino po 370 din.

Tudi živilski trg je kar dobro založen, vendar so bile cene razmeroma visoke. Venec čebule je veljal 120 din, liter fižola 60—70 din, liter jecmeneve kaše 90 din in koruzne moke 30 din. Glavica zelja je stala 20 din, hlebček sira pa 50 din. Semena še ni bilo na trgu in tudi ne perutnine. Razmeroma dobro so bile založene tudi stojnice z obutvijo in konfekcijsko robo. Oboje pa je v sedanji prehodni dobi med zimo in pomladjo šlo bolj slabo v denar.

»Svet zvezde ameriških znanstvenikov, v katerem je vključenih nekaj dva tisoč znanstvenikov z vseh področij znanosti in tehnike, je objavil manifest, v katerem zahteva sklenitev sporazuma o ustavitvi jedrskih poskusov, obveščanje med znanstveniki vsega sveta in povečanje ugleda Zdrženih narodov.«

OKRAJNA GOZDNA UPRAVA NOVO MESTO

in občinski gozdarski referati obveščajo vse lastnike gozdov, da je rok za vlaganje prošenj za sečna dovoljenja po planu za l. 1959 od 10. januarja 1958 do 31. marca 1958

Prošnje vlagajte pri pristojni kmetijski zadrugi. Zamujene vloge bo treba po 31. marcu kolkovati.

Naš največji kmetijski kombinat

Okoli 28.000 hektarov gozdov, raztresenih od Sevnice do Kolpe in od Zagradca do Božakovega, ponekod čez meje okraja, mimo teh pa še štirje kmetijski obrati s skupno okoli 2.000 hektari zemlje, to so kmetijske površine, s katerimi upravlja Kmetijsko-gozdarsko podjetje Novo mesto. Kolektiv tega največjega kmetijsko-gozdarskega kombinata na Dolenjskem šteje stalno okoli 700 ljudi, ob sezonskih delih pa precej več. Letna vrednost proizvodnje posestva znaša okoli pol milijarde din.

V naših kmetijskih površinah so skrite velike neizkoriščene rezerve. Gozdne površine so nam po vojni dale velikanska sredstva, s katerimi smo pričeli postavljati in razvijati industrijo. Zaradi poret smo segli v lesne zaloge nekoli čez mero. S pravnimi gozdni gospodarjenjem lahko v prihodnjih letih to popravimo z zmanjšanim posekom in z gozdno gojitvenimi deli. Ta naloga je pripadla Gozdnemu gospodarstvu Novo mesto, ki jo tudi izvaja v skladu z načeli pravičnosti, socialističnega gospodarjenja.

Delo na tako obsežnem področju z raztresenimi državnimi gozdoviготovni ni lahko. Posebno še ker so potrebe po lesu še vedno zelo velike, ker je treba graditi gozdne ceste in poti v dosedaj težko dostopna področja, ker je treba hkrati skrbeti za vrsto gojitvenih in goz-

no zaščitnih ukrepov, ker je treba navzlic velikim potrebam po lesu vkladati posek s prirastkom in podobno.

Zato na Gozdnem gospodarstvu Novo mesto prav gotovo nihče ni bil vesel, ko so sredi leta 1956 prevzeli v upravo še štiri državna posestva v zelo žalostnem stanju. Delo se je s tem močno povečalo in razširilo. Prejšnje Gozdnem gospodarstvo se je po priključitvi posestev preimenovalo v Kmetijsko-gozdarsko podjetje. Zdržitve obeh panog je narekovala potreba po dvigu državnih posestev in želja, da bi gozdarstvo in kmetijstvo pod eno upravo laže šla po poti krepitve socialističnega gospodarstva.

Poldruvo leto skupnega upravljanja je dalo boljše rezultate, kot si jih je kdo obetal. Bivša posestva Črmošnjice, Poljane, Birčna vas in Zalag se pod novo upravo hitro spreminjajo in s sodobne kmetijske obrate. Res je, pasivnosti teh posestev ni bilo mogoče v tem času povsem odpraviti. Odstranjen je bilo vse negativno in prejšnjem vodenju posestev in ustvarjeni so pogoji za napredek.

Kdo ne pozna žalostnih razmer skozi več let na posestvu Zalag pri Prečni. Skoraj na vsaki seji OLO je bilo govora o tem posestvu, največkrat o izgubah. Odkar je posestvo v sklopu KGP Novo mesto, ni ljudski odpora več razpravljali o njem. Še

več: to zaokroženo posestvo bo še letos najodobnejši kmetijski obrat v okraju.

Lani so na posestvu dosegli res lepe uspehe. Krompirja so pridelali enkrat več kot je bilo predvideno, prav tako pese. Posamezni sadeži pese so tehtali od 7 do 8 kg. Izredno lep je bil donos tudi drugih krmnih rastlin. Posestvo se bo ukvarjalo predvsem s pitanjem živine. Sedemindvajset krav, ki jih redijo na posestvu, je v dveh mesecih pridobilo 1.800 kg.

Osnovna kmetijska dejavnost Kmetijsko-gozdarskega posestva Novo mesto je živinoreja. Sedaj imajo že okoli 400 glav goveje živine. Krave-mlekarice imajo predvsem na Blatnici in v Črmošnjicah ter v Birčni vasi, mlado živino na Planini in v Soleski, živino za pitanje pa v Zalogu. Vsa dela na posestvih imajo normirana. Mezde na uro so povsem odpravili. V Birčni vasi dve ženski oskrbujeata 23 krav. Prav uvedba norm, odnosno plačevanja po učinku je bila dobra poteza za posestvo in delov. silo. Pridni oskrbovalci živine zaslužijo prav dobro.

Eno tretjino mleka, ki ga dobi novomeška Zdržna mlekarica, namožejo od krav Kmetijsko-gozdarskega posestva. Spričbo visoke cene krmni in klavni živini proizvodnja mleka ni donosna. Toliko manj, če so krave raztresene po oddalje-

lih posestvih, kjer so stroški prevoza mleka večji.

KOMBINIRANA PROIZVODNJA

Na posestvu, ki združuje gozdarstvo in kmetijstvo, je prišlo do koristnega sodelovanja v proizvodnji. No, to je od pričetka preveč skripalo, pokazalo pa se je za koristno.

Vprežna živina na posestvih ni vse leto polno zaposlena. Zato, kadar ni dela na polju, pošljejo konje v gozd na spravilo lesa. Včasih so jim zasebni vozniki precej nagajali, kadar so jih potrebovali za prevoz lesa iz gozda. Po mili volji so zviševali ceno prevoza. Tega sedaj ni več.

Podobno je z delavci. Poleti, ko je na polju največ dela, v gozdu delo v glavnem počiva. Prav v poletnih mesecih pa je največ dobiti najeto delovno silo za poljska dela, zlasti za košnjo. Zato so lani gozdne delavce za dva meseca prestavili na posestva. Tako so prvič lani pokosili vso travo in spravili nad milijon 200.000 kg kreme ob pravem času. Res je, od začetka so gozdni delavci godrnjali, da ne bodo delali na posestvu, ker to ni njihov poklic, ko pa so uvideli, da je v prid vsemu kolektivno, če so delo opravljena o pravem času v gozdu in na polju, so prišli za kose in grablje. In šlo je. Na sindikalnih sestankih so se pogovorili,

Destilacija eteričnih olj v Obrtni, ki je v sestavi KGP. Sto in sto tisoč določil ljudi za iglice, ki so prvi vedno segnile v gozdu, šest ljudi, kolikor jih je zaposlenih v Destilaciji, ki sama predstavlja kaj skromne investicije, pa ustvarja letno milijonske dobičke.

Na pobočju Roga ne raste samo dreve, ampak tudi zdravila zelišča. Z načrtnim gospodarstvom pri izkoriščanju zdravilnih zelišč in po možnosti z njihovim predelavo v neposredni bližini kjer rastejo, bi pridobili letno precej milijonov narodnega dohodka. Mimo tega so na Rogu in v drugih gozdovih še druge surovine, ki v glavnem propadajo, lahko pa bi dajale zasluček ljudem, družbi pa dohodke.

Na upravi posestva vse te stvari vidijo in poznajo. Polno imajo načrtov, ki jih bo treba postopoma uresničevati. Iz razgovora z vodilnimi ljudmi zlahka ugotovila, da posevčajo največjo skrb ljudem, ki so zaposleni na posestvu. Dobro vedo, da ne morejo računati na večje uspehe, če ne bodo skrbeli za tiste, ki naj te uspehe dosežejo. Skrb za ljudi je pri njih glavna investicija. Na vseh kmetijskih obratih bi radi imeli stalne ljudi, najraje družine, med njimi seveda tudi potrebne strokovnjake. In ko bodo ustvarili ugodne življenjske pogoje ljudem v proizvodnji, za kar si tako prizadevajo, ne bo težko doseči še večje uspehe v gozdarstvu in kmetijstvu ter pričeti z izkoriščanjem, še vseh ostalih možnosti, ki jih daje zemlja.

P. Romančič

Kratke iz RAZNIH STRANI

● Petindvajset francoskih letal je bombardiralo tunizijsko vas Sahlet Sidi Jusuf. Po izjavah arabskih tunizijskih grogov je ena bomba padla v bližini vaške šole in ubila vse šolarje. Iz francoskih grogov pa poročajo, da so letala razdejala taborniške alijskih spornikov. S takimi dejanji bo Francija kmalu izgubila po svetu še tiste prijalce, ki jih ima. To bombardiranje, ki je zahtevalo 12 življenj, je v arabskih državah povzročilo vihar protestov, v ZDA in drugih zahodnoevropskih državah pa globoko zasrkbljenost.

● V Kairu se je končal prvi del pogajanj za priključitev Jemena k novostanovljeni Zdrženici arabski državi, ki je nastala po združitvi Egipta in Sirije. Predsednik sirske republike Kuatli je pozval Libanon, naj se še on pridruži Združenici arabski državi.

● V Atene je odstopoval britanski zunanji minister Selwyn Lloyd, da bi se tam pogovoril z grškimi državljani o usodi otoka Cipra. Turcija odločno zahteva delitev otoka na turški in grški del. Greja pa o tem noče nič slišati, saj je na otoku samo 15 odstotkov Turkov. Pot do rešitve ciprskega vprašanja bo še dolga in težavna.

● CK enotne socialistične partije Vzhodni Nemčije je izključil iz političnega Freda Oelsnerja ter iz CK Ernesta Wollweberja in Karla Schirdewana. V objavljenem sporodisku je rečeno, da se je frakcijsko delovanje te skupine in drugih začelo že jeseni 1956 — to je med dogodki na Madžarskem in na Poljskem. Schirdewana na primer obtežuje poročilo, da je »najpoboljšje obkretoval sekretarja partije Ulbrichta«.

● Svet zvezde ameriških znanstvenikov, v katerem je vključenih nekaj dva tisoč znanstvenikov z vseh področij znanosti in tehnike, je objavil manifest, v katerem zahteva sklenitev sporazuma o ustavitvi jedrskih poskusov, obveščanje med znanstveniki vsega sveta in povečanje ugleda Zdrženih narodov.

● Skupina japonskih znanstvenikov je sporočila, da je dosegla nadzorovano termojedrsko spajanje. O tem uspehu so nedavno poročali britanski in ameriški znanstveniki. Ta uspeh je seveda šele prvi korak do neomejenih in praktično neizčrpnih virov energije, ki bodo na razpolago bodočim generacijam.

REPORTAŽA Z OKRAJNEGA PREDVOLILNEGA TEKMOVANJA MLADINE

Na tri vprašanja...

Kakšna neki morajo biti ta sodišča? Je brnelo Jožetu po glavi. Konferansje je vzpodbujal in priganjal:

"Gospodarska, vojaška in..."

"Civilna?"

"Ne bo držalo." Dvorana se je razburjala. Konferansje spet pomaga:

"No, in re..."

"Republiška!" je olajšano kriknil Jože. Tudi dvorana si je oddahnila, vražji konferansje pa spet maje z glavo:

"Seveda so civilna, če niso vojaška... Dovolite, da jaz povem odgovor, ker ga imam tukaj napisanega: gospodarska, vojaška in — redna! Dvorana je razočarana; tako enostaven odgovor, pa toliko potu potegne na čelo. Sicer je danes sploh zelo vroče v dvorani Doma JLA v Novem mestu, kjer so se zbrali mladi tekmovalci iz vsega okraja, da bi se pomerili kdo bo boljše odgovoril na vprašanje.

Prva skupina so bili taborniki. Med tem ko se je pripravljala naslednja ekipa, je stopil pred mikrofon znani novomeški humorist Polde Cigler ter povedal nekaj zanimivosti iz spominov Hudoklinovega Načka. Tako dobro je oponašal njegovo podgorsko narečje, da je hitro izvalil publiko vesel nasmeh in aplavz.

Konferansje je poklical Bosiljko, ki je odgovarjala za drugo, tudi taborniško skupino. Prvi odgovor je bil malo šepast, pa sta potem druga dva to popravila. Komisija je dvignila tablice: 8, 9, 8, 10! Aplavz je zagrmel in tudi kiblec so se ogreli. Od stroga je pričel pa...

Cviček, cviček...

Ključ zani in snegu se promet v Vinarski zadrugi v Kostanjevici, nemoteno razvija. Njihov tovorni avtomobil je pravkar odpejal v Zdravišče Dolenjske Toplice 30 hektov vina. Tudi v druga področja Slovenije ga razpošiljajo vsak teden. Izvrstna kvaliteta je povsod priljubljena. Čeprav je odkup od proizvajalcev v glavnem že končan, kmetje na sahen še vedno dovajajo svoj pridelek v Vinarsko, ki plačuje liter po 110 dinarjev. F. L.

Prijavilo se je 17 tekmovalnih ekip, nastopilo pa 11, ki so dosegle v odgovorih s politično-druženega, kulturno-umetniškega, športnega in glasbenega življenja takle uspeh: 1. Aktiv LMS gimnazije Črnomelj — 39 točk; 2. Tabornice novomeške družine Jutrarnja zarja — 35 točk; 3. in 4. LMS učiteljska Novo mesto in taborniški Klub mladih 34 točk; 5. in 6. Aktiv LMS Mirna peč in Občinski komite LMS Novo mesto — 33 točk; 7. Taborniki novomeške družine Zelenih otokov — 29 točk; 8. Aktiv LMS Dolenja vas — 25 točk; 9. Aktiv LMS na novomeški gimnaziji — 24 točk; 10. Aktiv LMS tovarne zdravil KRKA — 21 točk in 11. Aktiv LMS vajsenske šole v Novem mestu — 11 točk.

dati omet in kmalu bi bil nesrečna žrtev sam konferansje...

Novomeška gimnazija se ni najbolje odrezala, farmacevska tovarna se je tudi tako ločila z odgovori, da ji komisija ni mogla prisoditi več kot 21 točk. Hkrati se je začelo zatikati tudi v programu: kar šestim skupinam je odpovedala korajža in orkester se je moral potruditi, da je s poskočnimi pevskami zamašil nepredvidene luknje.

Ce se občinski komite LMS Novo mesto ni najbolje izkazal pri organizaciji prireditve, je njegova ekipa odgovarjala proti pričakovanju dobro in je bilo splošno mnenje publik, da ga je komisija prestrogo ocenila.

Magnetofon je zapel znano pesni. Ekipa učiteljska iz Novega mesta je na odru: "Seveda, to je Bilečanka! Avtor je Apih..."

Konferansje je dosleden: "Prilimek in lime, prosim." "Apih... Milan!" "In kaj opisuje p..."

Boj malo jih je bilo v dvorani, ki so vedeli pravičen odgovor. Tudi Ivanka je vrtala po spominu. Na žalost... je mahnila mimo. Pesem je nastala v Bileči v Hercegovini, kjer je imela stara Jugoslavija že pred vojno koncentracijska taborišča za protifašiste. Na vrsti so učenci v gospodarstvu. Vprašanja res niso teška. Pa vendar je komisija dvignila samo: 3, 3, 2, 3... Stukelj, Novomečan(!) je edini nosilec zlate olimpijske me...

Zadnja je odgovarjala ekipa gimnazije Črnomelj: "Volitve v zvezni in republiški zbor bodo 23. marca, v zboru proizvajalcev pa 26. marca." Aplavz.

"Predvajana recitacija je 'Krvava bajka', ki opisuje iragične dogodke v Kragujevcu, ko so Nemci postrelili vse dijake in profesorje tamošnje gimnazije. Avtorica pesmi je Desanka Maksimović." Aplavz je že močnejši in publika vzpodbuja: "Peter, dajmo... živijo Črnomelj!"

Ceprav je bil zadnji odgovor bolj gospodinski, so ga fantje kar dobro zadel. Člani komisije so razen enega dvignili najvišje številke. V dvorani je zabučalo. Nesebično so tudi Novomeščani pozdravljali zmagovalce: osemnajstletnega omošolca Petra Popovića, omošolca Jurija Nemanica (19 let) in sedmošolca Ivana Klobčarja (18 let). Po njihovem mnenju je radio tudi gospodinski pripomoček, ker zabava kuharice in jih moralno dviga pri delu...

Črnomalčani, čeprav so vsi trije doma iz Metlike, so optimisti za tekmovalce v Ljubljani, 22. februarja zvečer na Gospodarskem razstavišču in pravijo, da bodo prinesli domov televizor. Če pa bi igral Adamičev orkester v Črnomlju, nimajo seveda nič proti.

Tudi ostali tekmovalci, ki so prejeli lepe nagrade: motorček »Junior« za dvokolo, čevlje, srtače, žoge in drugo, so s prireditvijo zadovoljni in si podobnih še želijo.

Odlikovani taborniki

Na VII. redni skupščini Združenja tabornikov Slovenije je dosedaj starešina dr. Jože Petič predzadnji nedeljo v Kranju odlikoval za dolgoletno uspešno in požriovalno delo v organizaciji tudi naslednje člane novomeškega Rodu gorskih tabornikov: z zlatim taborniškim znakom načelnika Dolenjskega taborniškega sveta prof. Jožeta Glavnarja in glavario družine Jutrarnja zarja prof. Vlado Jankovič. Srebrni taborniški znak sta došla Elza Dobovšek, glavarica družine medvedkov in šebelic ter Andrej Peško, pomočnik načelnika ZTS. Pohvalo z diplomom pa sta došla načelnika družin Slavko Pavlin in Mihelec Vidrih, dijaka novomeške gimnazije.

Naloge mokronoske komune

Na kandidacijski konferenci v Mokronogu, kateri je prisostvoval tudi org. sekretar okrajnega komiteja ZKS Jože Plavec, je bil soglasno izvoljen za kandidata Franc Krese-Coban. Mimo izvolitve kandidata pa so na konferenci obravnavali ter napore in uspehe ljudskih skupščin v pretekli mandatni dobi.

Predsednik ObLO Jože Jerič je delegatom orisal probleme in naloge mokronoske komune. Poudaril je, da je treba izdelati dobro premišljen načrt za razvoj kmetijstva. V nižinskih predelih so bili v zadnjih letih dosegeni že lepi uspehi. Teže gre v hribovitih naseljih. Glavni dohodki letnih so bili včasih iz vinogradništva. Danes so vinogradi v zelo slabem stanju. Treba je misliti na obnovo in gojitve donosnejših kultur.

V občini je precej proste delovne sile. Del te sile bo dobil

zaposlitev v obratu Telekomunikacije in drugih obratih, ki jih bo možno ustanoviti v Mokronogu, nekatere že letos. S sredstvi, ki smo jih prejeli od okraja, smo lani elektrificirali pretežni del občine. Novo električno omrežje meri nad 45 km. Za letošnje leto je zagotovljeno 4 milijone din, da bomo končali elektrifikacijo v vseh naseljih v občini.

Z regulacijo Mirne, ki je v teku, bodo naši kmetje pridobili velike površine plodne zemlje, ki je sedaj zamočvirjena. Z regulacijo Mirne bomo letos nadaljevali. Ena izmed nalog občine bo tudi regulacija Radulje. Ker je to naloga treh občin, bo treba to izvajati skupno.

Na koncu konference so se delegati in aktivisti še pogovorili o delu pred volitvami. Z obema kandidatom — s tovarišem Kresetom za republiški zbor in s tovarišem Jožetom Borštnarjem za zvezni zbor — so volivci zadovoljni, ker sta oba znana iz dosedanjega dela za skupnost. Zato so prepričani, da bodo volitve v mokronoski občini spet otnotna manifestacija želje in volje za nadaljnji gospodarski napredek občine, okraja, republike in Zveze ter za mir v svetu.

PREŠERNO IN VODNIKU V SLAVO

Novo mesto je v Prešernovem tednu imelo dve javni prireditvi v počastitev Prešerna in Valentina Vodnika ob 200-letnici njegovega rojstva.

PD Dušan Jereb je imelo akademijo 6. februarja v Domu LP z govornor prof. Milana Dodiča. Združena orkestra JLA in Dušan Jereb sta zaigrala štiri skladbe avtorjev Havdna, Dvoržaka, Griega in Jankoviča (dirigiral kap. Jankovič), dijakinja Vukovičeva je recitala 4 Vodnikove pesmi, moški pevski zbor pod vodstvom T. Markiča je zapel 5 pesmi, D. Rangus je zapel Voljarskevo Oj rožmarin, R. Mrzaj pa Morarnja.

DPD Svoboda v Brulinu je pripravilo akademijo v nedeljo, 3. februarja. O Prešernu in Vodniku je govoril književnik Severin Šali, peči so plesali, mešani pevski zbor sta zaigrala štiri skladbe vodstvom E. Jazbeca, pianika in dijakinja sta recitali Prešernove pesmi, za zaključek so pa igrali tamburaši pod vodstvom F. Vovka.

Uspeh Šmihelčnov

V soboto 8. februarja so nastopili člani PD Janca Trdina iz Šmihelc v novomeškem Občnem ljudske prosvete z Goh-čovo opereto PLANINSKA ROŽA. Pod taktirko dirigenta Ludvika Ahaiča in s sodelovanjem članov orkestra Doma JLA so z uspeho predstavno zadovoljili številne občivalce, ki so dvakrat napolnili dvorano. O nastopu bomo prihodnji teden obširne poročali.

Skrb za partizanske otroke

V Kostanjevici zelo skrbitjo za nas, partizanske otroke. Dne 24. januarja smo imeli sestanek s predstavnikmi socialnega skrbstva, komisije za študentske in občinskega odbora Zveze bor-

cev. Pregledali so reševala in skupno smo reševali vprašanje, kako doseči čim boljše uspehe. Ugotovili smo, da bi bilo skoraj povsod treba le malo več volje in dela in uspehi bi bili mnogo boljši.

Za vrgled si lahko vzamemo dijakinjo 4. razreda gimnazije Albino Zagorec, ki je imela med nami najboljši uspeh. Njeni posojli niso najbolj rožnati, saj hodi vsak dan dobro uro daleč v šolo. Vendar pa vsi ne jemljejo učenja tako resno in jih ni sram prinesiti »ovekov« iz šole. Če bi se bolj učili, bi bili sami bolj zadovoljni, zadovoljneji pa bi bili tudi naši starši in družba. Po končanem sestanku nas je tovariš Furar povabil na čaj. Posedli smo in še malo pokramljali. Dolgo se nismo videli, naše prihodnje snidenje pa bo spet v političnih, ko bomo vnovič dajali obračun — takrat pa za celo leto.

N. B.

Zbor prosvetnih delavcev

Svet za šolstvo LRS je v dneh 3., 4. in 5. februarja sklical na posvet v Dolenjske Toplice profesorske kolektive vseh učiteljskih v Sloveniji, da bi preusmerili svoje delo z oziranjem na prve spremembe v obveznih šolah, ki jih zahteva predvideni dolgotrajni proces reforme naših izobraževalnih ustanov. V osemletnih šolah smo z novimi učnimi načrti, ki se postopoma uvajajo, postavili nove naloge, nove metode in tudi vsebinsko nove učne smotere. Vsemu temu se morajo prilagoditi tudi naša učiteljska, saj ta vzgajajo učni kader, ki bo moral biti pripravljen za delo v novi šoli. Prvi dan zborovanja so prisotni s živahnimi in plodnimi razgovori obdelali splošno problematiko učiteljske. Mnogo so go-

vorili o dvedelini maturi. Kandidati naj bi namreč po četrem letniku v glavnem maturirali iz splošnih predmetov, po petem letniku pa iz strokovnih pedagoških predmetov. Za aktivnost maturo so se niso ogotavili. Zapisan problem učnih načrtov je vezan na vprašanja učenikov, ki jih za učiteljska ni, kot tudi ne modernih učni, delavne, knjižnice, risanje in pa profesor za delovno mladinskih organizacij. V šolski naj bi mladi učitelji verbalno metodo najmanj uporabljali, a na šoli, kjer se pripravljajo za poklice, jim profesorji ne morejo nuditi nič drugačnih zgledov, saj jim zaradi objektivnih razizgov ostaja le beseda, dijake le poslušajo in medtem mrlično pišejo. Malokdaj morejo pri pouku tudi kaj videti, se manj kaj sami napraviti. Za obvezno seminarško delo ni na razpolago strokovna literatura, tujih jezikov kaj malo obvladajo. Ugotovili so, da je zaradi pomanjkanja profesorjske kadra na učiteljskih preveč honorarnih zaposlitev, kar seveda kvarno vpliva na kvaliteto dela, saj se v takih okoliščinah posamezni predmetni učitelji za pouk ne morejo temeljito pripraviti, razen tega pa delo prepričane in utrjene delavce nikakor ne more biti uspešno in tudi ne dolgotrajno.

Topli pozdravi iz Francije

Naš zvesti naročnik Jože Martinčič in žena Ana iz Lense v Franciji pošiljata tisočere pozdrave vsem bralcem Dolenjskega lista in želita vsem kar največ uspehov v letošnjem letu. Kot že nekaj let zapovrstjo, nameravata tudi letos julija obiskati rojstno domovino, da preživita na stara leta nekaj tednov med svojimi dragimi rojaki. Tovariš Martinčič to v pismu lepó ponazarjuje s pravico »nekdanjih hlapcev in deklet, da so zadnji teden v letu smeli obiskati svojo mater, se ji potolčiti, kako grenak je tuj kruh, kako hladni so popledni tuje matere, kako kruto je delati pri tujih ljudeh...«

Obširno in z deljenimi mnenji so govorili o vadnici, kjer se učiteljski praktično pripravljajo za poklice. Pojavlja se namreč vprašanje ali naj bi vadnica obsegala štiri ali osem razredov. Mnogi novinci morajo prevzeti tudi delo v višjih razredih osemletnih šol, kar je absolutno vidno pedagoške šole še vedno premalo, a je delo s temi učenci s smotne in metodolne strani marsikdaj težko. Vadnica je doslej imela le štiri osnovne razrede.

Uredništvo in uprava Dolenjskega lista

Udeležence potujočega gospodinskega tečaja v Adlešičih

Volivci v Žužemberku

Zadnji teden so bili po vsej žužemberški dolini zbori volivcev. S predlaganimi kandidati so se volivci strinjali in so potrdili kandidature. Zelo pa so ljudje zadovoljni s kandidatom za republiški zbor Viktorjem Zupančičem in kandidatom za zvezni zbor Nikom Belopavličem.

Drugi zbor volivcev v Žužemberku je bil 4. februarja. Udeležilo se ga je okoli 120 volivcev in je zelo dobro uspel. Navzoh je bil tudi predlagani kandidat Niko Belopavlič, ki je zbranim govoril o največjih dogodkih v svetu. Prikazal je tudi gospodarsko stanje okraja, saj je novomeški okraj v Sloveniji na predzadnjem mestu in doseza le nekako sredino državnega povprečja. Tovariš Belopavlič je seznanil navzoče tudi z letošnjimi gospodarskimi sklopi v okraju in opozoril predvsem na gradnje avtomobilske ceste, ki se bo letos gradila v glavnem na območju našega okraja. Opozoril je KZ naj bodo pripravljene, ker bodo imele možnost prodati precej več pridelkov, domačini in okoliščani pa se bodo tudi lahko zaposlili na cesti.

Prdelogi in vprašanja volivcev: 1. Občina naj pomaga in poskrbi, da bo cesta Sela Šumberk — Radohova vas, ki jo gradijo, došla tudi moderen priključek na novo avtomobilsko cesto. To je potrebno zato, da bi se lahko po najkrajši poti prišlo z nove ceste v Dolenjske Toplice, kjer grade moderen odprt bazen.

2. Volivci so želeli vedeti, koliko bo okraj mogel prispevati v letošnjem letu za elektrifikacijo. Tovariš Niko Belopavlič je pojasnil, da okraj računa na dohodek od lesa, ki bi ga bilo treba posekati ob nameravani razmehitvi gozdne in travniške površine. Ta dohodek bi se vložil v sklad za elektrifikacijo. V

Z zbora volivcev v Sentjurju

Ob določen uri res niso prišli na zbor volivci vasi Sentjurje, Čemše, Hrastrate, Dolenja vas, Hmeljci in Poljanje, pač so pa uro pozneje napolnili sobo pri Judeževih v Sentjurju. Blizu 60 se jih je zbralo, da potrdijo kandidature za republiški in zvezni zbor. Za potrditev so se hitro odločili, menec, da bi boljše kandidate težko dobili. Pripomnili so le, da bi bilo bolj prav, če bi bilo kandidatov več in če bi bil med njimi tudi kmet, ki bi bolj razumel njihove težnje.

V razpravi po poročilu o gospodarstvu OLO in družbenem planu občine, so obravnavali zlasti lokalne komunalne zadeve in druge stvari, ki jih teže. Na marsikaj bi radi pojasnili, a kaj, ko pa kdo takih, ki bi lahko kaj pojasnil, redkokdaj zaide med nje. Zlasti imajo veliko vprašanj v zvezi z gradnjo avtomobilske ceste, ki bo šla mimo njihovih vasi.

Potrebujemo strokovnih nasvetov

metni davek. Nič pa ne ugovarjajo proti prometnemu davku na rezan in ostali les za prodajo. To naj bi čimprej uredili. Z davkom na rezan les za domačo porabo so prizadeali zlasti tisti, ki obnavljajo domačije, opustošene med vojno.

Prebivalci teh vasi pa kažejo tudi močno željo po napredku. Radi bi uredili cesto od postaje Mirna peč do Poljanje. V Poljanah je že dolgo predvidena gradnja šole. Gnojnične jame so poseben problem teh vasi. Iz higieničnih in gospodarskih razlogov bi jih radi čimprej uredili. In sedaj, ko bo šla avto cesta mimo domačij, je to še bolj nujno vprašanje. Sami ne zmorejo vsega, kreditov pa ne dobe. Kolikor je dobili kreditov preko kmetijskih zadrug, so le kratkoročni in z visokimi obrestmi. Zakaj ne bi tudi kmetje dobili dolgoročne kredite pod ugodnimi pogoji, da bi si izboljšali gospodarstvo, saj bi potem laže plačevali družbene dajatve.

Postaja umetne osmenjevalnice krav v Mirni peč bi morala poslovati del časa in ne samo dve uri. Prometni davki na rezan les za domačo porabo je huda obremenitev za vse, ki obnavljajo stavbe. Pravijo, da morajo svoj les na žago odkupiti nazaj, tolik je pro-

Ob koncu leta 1958 bodo

ČLANI PREŠERNOVE DRUŽBE

prejeli za redno članarino 320 din naslednjih pet knjig

1. KOLEDAR ZA LETO 1959,
2. Ivan Ribič: SIN, povest,
3. Honoré de Balzac: EL VERDUGO in druge zgodbe,
4. Tone Seliskar: VELIKA GALA PREDSTAVA mladinska povest,
5. Poljudnoznanstveno delo: KRUH,
6. knjigo LEPO VEDENJE ali
7. knjigo inž. Milana Ogrina: MOJ VRT.

Kdor naroči obe oddatni knjigi doplača za obe knjigi samo 230 dinarjev.

7 KNJIG ZA 550 DIN

prejeme torej vsak, kdor se vpiše najkasneje do 5. aprila 1958 v članstvo Prešernove družbe in plača najkasneje do 5. julija 1958 vse obroke.

PREŠERNOVA DRUŽBA

Pohište z vpisom! Člane vpišujejo poverjeniki Prešernove družbe, ki so v vseh šolah in večjih podjetjih, vse knjigarne in podružnice Slovenskega poročevalca in Ljudske pravice in uprava v Ljubljani, Erjavčeva cesta 14/a.

Tehniko pionirjem in kmetijstvu Težave dolenjskih letalcev

V nedeljo, 26. januarja, je bil v prostorih OLO v Novem mestu plemenitni okrajnega odbora Ljudske tehnike. Predsednik Ing. Peter Ivančič je v nagovoru ugotovil, da je Ljudska tehnika tudi na Dolenjskem zelo napredovala, saj je razvila mrežo svojih organizacij in vključila nad 600 članov. Danes šteje organizacija že okoli 1500 aktivnih članov. Z ozirom na posebno vlogo, ki jo mora Ljudska tehnika izpolniti v novem 5-letnem gospodarskem obdobju na Dolenjskem v raz-

voju kmetijskega strojništva, je tudi razprava na plenumu pokazala smernice za nadaljnje delo. Junija in julija bo v Novem mestu v okviru okrajnega gospodarskega razstava prirejena III. republiška kmetijsko - strojna razstava. Predvidena je tudi vrsta konferenc in sestankov kmetijskih strokovnjakov, zadrušnikov in naprednih kmetovalcev. Končno bo tudi zanimiv dvoboj med traktoristi, zmagovalci Slovenije in tehnično ekipo traktoristov s Koroske. Pred to prireditvijo pa bodo na območju novomeškega okraja razne poučne demonstracije z novimi stroji. V kmetijstvu bodo letos posevali največ pažnje sadjarstvu, vinogradništvu, živinoreji in hmeljarstvu ter drobnemu poljedelstvu. Naše kmetovalce bomo morali naučiti pravičnega ravnanja s stroji, zato bomo tehnično vzgojo v Ljudski tehniki usmerili v to dejavnost. V teku so že traktoristi tečaji s 120 tečajniki, ki bodo na poletnem tekmovanju lahko uspešno sodelovali.

Tov. ORLIČ s Suhorja je vneti zbiratelj muzejskih predmetov. Ze marsikaj vrednega je našel in podaril Belokranjskemu muzeju. V roki drži leseno rolo, izrezljano pred kakimi 70 leti, ki bo prav tako romala v muzej.

Kmetijsko - strojna komisija pri okrajnem odboru Ljudske tehnike ima nalogo, da s sodelovanjem oblasti in kmetijskih organizacij pripravi točen program letošnjih prireditev v Novem mestu. Ljudska tehnika bo pomagala tudi pri sestavi novih učnih načrtov na kmetijsko-gospodarskih šolah, kjer bo treba v program dela vnesti tudi predmet kmetijsko-strojništvo. S tako tehnično vzgojo pa

bomo morali začeti najprej pri mladih in pionirjih, pomagati pa bodo morali tudi druge organizacije, da bodo naše načrte lahko uresničili. Nedeljski plenum je sprejel za naš okraj več važnih sklepov. Ker gre za široko akcijo z množično udeležbo, je plenum sprejel predlog posebnega koordinacijskega odbora okraja, ki bo vodil vse nadaljnje delo. Ob letošnjem dnevu mladosti so predvidene večje prireditve in tekmovanja z modeli, koleci, dalje ogledi letališča in podjetij. Organizirali bomo tudi okrajno razstavo izdelkov naših pionirjev, ki si urijo svoje sposobnosti v tehničnih kroških. Solska komisija pri OOLT bo pripravila 2 tečaja o tehnični vzgoji za učiteljsvo. Ker pa se tega ne da le teoretično naučiti, sta orodje in delavnica pereča vprašanje, ki ga bo treba rešiti. Nujno bo v začetku vsaj na vseh trinajstih osmehletih v okraju dobiti neke pokrovi-

lje v podjetjih, ki bi pomagali pri ureditvi delavnice in orodja. Za vse ostale šole pa naj bi občinski ljudski odbori nabavili 2 mala kompleta orodja za vsako šolo. Plenum je ob koncu imenoval še predsednika in člane fotokina in radiokluba ter avtokomisijo. Sprejet je bil tudi sklep, da do konca marca izvedejo po vseh občinskih konferenca Ljudske tehnike ter izvolijo občinske odbore Ljudske tehnike. Navzoči predsednik OLO tov. Pirkočič je v razpravi poudaril važnost tehnične vzgoje našega človeka in obljubil pomoč okraja in občinskih odborov. Več napotkov za nadaljnje delo sta dala tudi delegata Glavnega odbora Ljudske tehnike tovariša prof. Lah in Stančič. Nove brazde so zaorane, tudi seme je že v zemlji, mi vsi pa moramo negovati in obdelovati novo rast Ljudske tehnike na Dolenjskem.

„Bom vzel pa na kredit!“

Danes je že kar moderno, da vzamemo na banki potrošniški kredit, kadar gremo v trgovino po radio, zimski plašč ali moped. Enostavneje je kupovati »na pušč«, potem si prisiljen hraniti denar, ki ga banka mesečno odplače od plačila in nima nobene skrbi s tisočaki v nogavici. Pri Komunalni banki smo se pozanimali kako so kaj zadolžili Novomeščani. Lani so na obroke v trgovinah nakupili za štirideset milijonov blaga - trikrat več kot leta 1956 - pri banki pa so si izposodili dobrih enajstdeset milijonov: enajst za tekstil in obutev, skoraj petindvajset za druge industrijske izdelke in več kot petinajst za pohištvo. Predvsem si izposojajo denar za radijske aparate, hladilnike, gradbeni material in prometna sredstva. Največ kreditirajo uslužbencem in nameščencem, ki razmeroma dobro vračajo, ker so k temu prisiljeni za administrativnimi ukrepi. Septembra in oktobra so kreditiranja zelo po-

rasla zaradi ozimnice in obleke. V preteklem letu se je v trgovini in pri banki začelo skupno 2408 ljudi za več kot devetdeset milijonov dinarjev. Po drugi strani pa predvidevajo vlaga denar na hranilnice. Ob koncu leta 1957 je imelo 3677 vlagateljev prihranjenih 43.088.000 dinarjev. Najbolj je iz leta 1956 naraslo število vlagateljev-dijakov: od 156 na 346. Vložniki pa imajo dva milijona 296 tisoč dinarjev. 278 delavcev in nameščencev je prihranilo dvajset in pol milijona, vsi ostali pa 23 milijonov. Izvzet so kmetje, ki jih je nekaj čez 2300. Imajo pa v banki komaj dobrih pet milijonov. Pa še to so večinoma majhne vloge izpred vojne. Kmetje opravijo finančno poslovanje s svojo Zadržno hranilnico, kjer so zneski seveda višji.

Čeprav je tako majhen, bo »akrobat« kmalu poletel; zato sta na tej sliki posrbela Dolje Suštar in Dušan Zupanec.

»Collbris«, s katerimi tekmujejo v A-1 modelarski kategoriji na republiških tekmovanjih in zlotih. Letos so v Ljubljani odnesli prvo mesto (krožek Metlika), drugo mesto (krožek Stopiče) in še nekaj naslednjih mest. V kategoriji A-2 je dosegel Zupanec iz Centralne modelarske šole v Novem mestu - 15. mesto, v kategoriji »gumenjaki« pa četrto. V skupnem »plasmamu« je Aeroklub Novo mesto med dvajsetimi klubi zasedel peto mesto. Sedaj imajo modelarji v narčni tečaj za učitelje in učiteljice, ki naj bi na svojih službenih mestih propagirali letalstvo in vodili modelarske krožke. V letem času bodo organizirali v Novem mestu tudi seminar za konstruktorje, kjer bi med drugim predavali tudi tovariša Jože Perharc, znani konstruktor začetniškega modela P-50. Tudi pri motorni pilotazi so težave, čeprav ima klub 6 motornih pilotov. Predvsem nimajo svojega letala, pa tudi letališča je neuporabno. Izvesti bi morali precej izsuševalnih del, kar pa sedaj ni v njihovih močeh. Računajo na pomoč Gozdnega

gospodarstva, ki ima interes za izsušitev travnika zaradi krme. Na motorno internatsko bazo v Ptaju so letos poslali tri člane, ki so tečaj z uspehom zaključili. Število padalcev (55) priča o velikem zanimanju za to panogo. Teoretični tečaj v Prečni so udeleženci zaključili s skoki v Ljubljani. Od 19 kandidotov jih je dvanajst dobilo A diplomne, ko so odskočili z »Junkersa«. Seveda so tudi tu težave, ker nimajo svojega letala. Ker bo vajoško letalstvo opustilo tip UT-2, računajo mnogi Aeroklubi na ta letala. Med njimi je tudi novomeški, ki ima od Letalske zveze letalo že obljubljen. V Prečni je trenutno najbolj potrebna poglobitev izsuševalnega jarka pred hangarjem, ko pa bo regulirana še Temenica, ki se sedaj ob najmanjšem navlivanju razljuje po letališču, bodo lahko tam pristajala vsa motorna letala. Novomeški Aeroklub s svojimi skoro dvesto aktivnimi člani zasluži na vsak način večjo pozornost in pomoč vseh pristojnih činstev, ki se morajo zavedati velikega pomena letalstva za gospodarstvo in obrambo države.

ŠE KRAMLJAJMO O GRADBENIŠTVU

V odgovoru, objavljenem v eni prejšnjih števil Dolenjskega lista na svoj članek »Iz luknje do odločbe in stanovanja«, tovariš Da spreminja moje besede ali pa članka sploh ni pazljivo prebral. Trdila sem namreč, da je podjetje, ki je gradilo blok Nad mlina nekatera obrtniška dela nemarno opravilo. Mislim, da podjetju, ki uživa ugled, to ne more škoditi, opozorila pa sem na napake zato, ker se gradila še dva prav tako bloka in bi bilo res škoda, če bi se tam ponovile. Vse izvajanje in steptomišljenje okoli Janeza, Toneta in Martina - se pravi delavcev, je zvito iz trte, ker njih niti najmanj ne dolžim za vse to in tega tudi nisem navedla. Vsek, tudi »laiki« ve, da sezonski delavci ne živijo v rožnatih razmerah in da za napake pri stavbah

ne odgovarjajo oni, ker delajo le po navodilih delovodij itd. Da pa dokažem, da besedica nemarno ni bila neumestna, kot pravi tov. Da, naj povem, da v enosobnih stanovanjih teče po zidu neka črna smola, ponekod v taki množini, da morajo stranke podstavljati cunjne na pod, ker bi se sicer tudi ta uničila. O tem se lahko vsak prepriča. Se to pri pisanju članka gotovo nisem imela v mislih honorarja, sicer bi bil članek daljši, razen tega pa si mi za 150 din res ni treba beliti glave. Ra

Še 137 naselij

V našem okraju je skupno 1.127 naselij. Od tega je elektrificiranih skoraj tisoč. Na elektrifikacijo čaka še 137 naselij. To so večinoma manjše hribovske vasi, ki pa so v času NOV sorazmerno največ prispevale za narodnoosvobodilno vojno. Za elektrifikacijo poudelja - pred vojno je imelo le malo naselij izven mest elektriko - smo izdali po vojni blizu 110 milijonov din. Znanen delež so prispevali tudi prebivalci. Največ naselij brez elektrike je v občinah Zužemberk in Kostanjevica-Podbočje, kjer je brez elektrike še okoli 30 naselij v vsaki občini, najmanj pa je še treba elektrificirati v občinah Metlika in Mokronog, kjer sta brez elektrike le še po dve naselji.

Sončno nedeljsko jutro. Na Marofu je že vse živo. Pionirji, pionirke, mladinci in mladinke se pripravljajo na start. Največ je seveda pionirjev in pionirk. Blizu 50 jih je, po starosti pa so razdeljeni v dve kategoriji, ki imata različno dolgi progi. Starejši pionirji bodo tekli na 800 m dolgi progi, mlajši pa na 300 m kraji progi. Pionirke imajo še krajše proge. Organizacijski aparat je že v delu. Danilo Kovačič je najbolj glasen. Kaspak sprejema prijave in skupno z ostalimi odborniki Partizana razvršča pionirje. Veliko jih je, zato je precej dela. Vsak tekmovalec ali tekmovalka dobi startno številko, ki si jo prilepi na prs in hrbet. Nato gredo na start najmlajši. Prof. Glonar jim objasni kje

Ali ne bi bilo umestno?

Razveljavljena dražba. Občinski ljudski odbor Kostanjevica-Podbočje je na javni dražbi prodal mlin in žago. Na razpisu dražbe se je oglasil le en kupec, ki je oboje tudi kupil za ceno, ki je predstavljala v renenci le eno tretjino prave vrednosti. Ker pred dražbo ni bila napravljena ocenitev kot to določajo predpisi za prodajo splošnega ljudskega premoženja, se je okrajni Javni pravobranilec pritožil in zahteval razveljavitev prodaje. Okrajni ljudski odbor Novo mesto je na svoj 28. januarja ugodil zahtevi Javnega pravobranilca in dražbo razveljavil.

Marjan Mušič pravi, da imajo take osnovne podatke o človeku, po katerem se imenuje ulica, cesta ali park, v mestih v Italiji. V Novem mestu in v drugih mestih imamo ulice in ceste, ki nosijo imena zaslužnih ljudi. Zasluge nekaterih teh ljudi so javnosti bolj poznane, drugih pa manj. Zlasti mladina večkrat ne ve, zakaj se ta ali ona ulica imenuje po tem ali onem človeku in kaj je bil v življenju. Prav to velja tudi za tužje, ki pridejo v mesto. Zato bi bilo gotovo umestno, če bi bili na naslovnih imenih ulic in cest ali parkov (na napisnih tablah v začetku ulice, ceste ali parka) vsaj zgodičeni podatki o človeku, po katerem se imenuje ulica. Na primer: rojstni podatki in njegovo delovanje odnosno zasluge, zaradi katerih se imenuje ulica po njem. S tem bi poglobili spomin na nje, mesto pa bi pridobilo v turistično zgodovinskem pomenu. Arhitekt inž.

V VSAKO HISO DOLENJSKI LIST!

Novomeška mladina na snegu

poteka proga, potem pa ... start. Pionirji se v preteklih 15 sekund požeje na progo. Začne se borba, ki bo določila najboljšie, ti pa bodo zastopali novomeško občino na okrajnih tekmah v sedaj besedno. Na povratek tekmovalec ni treba dolgo čakati. Proge so kratke, odločale bodo sekunde in verjetno tudi desetinke sekund. Prvi tekmovalci so že v cilju. Casomerilci in zapisniki imajo sedaj besedo. Vsakega tekmovalca ujame še Draga, da mu odpre številko in ga napoti na čaj. Seveda, da se pogreje in okrepi. Približno taka slika je bila na nedeljskih tekmah v smučarskem teku. Ne mislite, da je to vse. Ista slika se je še večkrat ponovila, kajti nastopilo je kar 4 različnih kategorij tekmovalcev. Dela je bilo na pretek, odločen in hiter organizacijski aparat pa je poskrbel, da so tekme potekale v redu, brez zastoja. Po tekmovalju v tekih smo se vsi napotili v Severno dolino, kjer je bilo tekmovanje v veslanju. Tu se je ponovila ista slika. Prijave, urejanje startnih števil, Milan Smerdu in Janez Novak sta pripravila progo. Bila je lahka. Od pionirjev se ne more zahtevati vrhunskega znanja, kristalini, čeprav je večina od občinskih smučarske tečaje. Za nekaterje je bila proga prelahka in so jo igrali provozili. Množičnost je vodilo načelo letošnjih I. pionirske mladinskih zimsko športnih iger, ki so jih v počastitev 35. obletnice pionirske organizacije in USAOF Evropski Zveza prijateljev mladine, CK LMS, Svet za šolstvo LRS, Smučarska zveza Slovenije in Zveza Partizan Slovenije. Po občinskih zimskošportnih igrarh bodo še okrajne. Republiške zimskošportne igre pa bodo

2. marca v Ljubljani. Vse kaže, da bo zima tudi letos ponagajala in da bo težko izvesti predvidena tekmovanja. Zadnja odjuga je možno prizadejati smučarje, tako da bodo okrajne tekme verjetno šie po vodi. Republiško tekmovanje pa bodo morali preseliti iz Ljubljane na Gorenjsko, če ne bo v februarju nove pošiljke snega. Razen v veslanju smo v soboto tekmovali tudi v smučarskih skokih, in sicer na 18-metrski skakalni na Marofu. Izven konkurence so nastopili tudi trije mladinci iz Trebnjega, ki so se prav dobro odrezali. Med vsemi je bil najboljši mladinec Vinko Belec, ki je imel najlepše in najdaljše skoke (15 metrov in 14,5 m). **TEHNIČNI REZULTATI** Teki - Pionirji do 11 let: 1. Franc Cerne 2:05, 2. Janez Benčina 2:17, 3. Vito Cizmek in Jože Udovič 2:21. Pionirji do 12 let: 1. Tine Pavlin 1:52, 2. Miran Kovič 1:58, 3. Danilo Miklavčič 1:59. Starejši pionirji: 1. Stanko Lukšič 3:01, 2. Janez Gregorič 3:01, 3. Lado Mavraj 5:33. Mlajši mladinci: 1. Ivan Gornik 5:35, 2. Alojz Jožef 5:49, 3. Peter Kopač 6:22. Starejši mladinci: 1. Anton Darovec in 2. Ivan Berus. Mlajše pionirke: 1. Marta Bauer 2:12, 2. Marija Peca 2:15, 3. Irena Glonar 2:38. Starejše pionirke: 1. Majda Turk 7:08. Mladinke: 1. Mateja Kožuh 7:03, 2. Marijana Udovič 7:16. **VELESLALOM** Pionirji do 11 let: 1. Miljenko Linzer 2:58, 2. Mirko Prime 2:73 in 3. Janez Barbič 2:80. Pionirji do 12 let: 1. Tine Pavlin 2:53, 2. Mirko Kovič 2:53, 3. Milivoj Polan 2:54.

Starejši pionirji: 1. Stanko Lukšič 49.5, 2. Vani Kastelic 49.8, 3. Janez Gregorič 1:02.1. Mlajši mladinci: 1. Peter Kopač 44.1, 2. Stanko Gregorič 47.6, 3. Karel Bohm 1:02.4. Starejši mladinci: 1. Anton Lukšič 47.4. Mlajše pionirke: 1. Borka Cizmek 27.2, 2. Marta Bauer 27.3, 3. Marija Peca 28.1. Starejše pionirke: 1. Majda Turk 51.9. Mladinke: 1. Marijana Udovič 45.8, 2. Mateja Kožuh 47.8. **SKOKI** Pionirji: 1. Mirko Benčina 170.8 (11.5 m in 19.5 m), 2. Tone Primo 159.9 (8.5 m in 19 m). Mladinci: 1. Vinko Belec 297.6 (15 metrov in 14.5 m), 2. Bruno Koprivnik 174.1 (15 m p. in 14.5 m); Mirko Cerne (Trebnje - izven konkurence) 177.2 (13 m in 13.5 m padece). Člani: 1. Janko Golob 185.3 (11.5 m in 12 m), 2. Žiljo Serini 159.3 (12.5 m padece in 19.5 m). F. M.

Rade obiskujemo predavanja

Dekleta iz tečaja kmetijskogospodarske šole prav pridno obiskujemo gospodinski tečaj v Novem mestu, kjer smo se naučile mnogo stvari, ki jih še nikoli nismo delale. Tečaj bo prav gotovo koristil vsem dekletom, ki ga redno obiskujejo. V KGS je 18 deklet in 18 fantov. Razen predavateljev imamo tudi pesne vaje, ki se jih zelo veselimo. Udeleženka tečaja

»Žojetova skupina odide proti jugu, Janezova severozahodu, Marjanova proti jugozahodu, Slavkova pa naravnost proti zahodu.« Vodnik vsake skupine prevzame kompas, specialno in odgovornost za osem članov svoje skupine. »Saj vendar tod še nikoli nisemo hodili!« pripomni negotovo Janez iz Črnomlja. »Mi tudi ne,« odvrne Slave iz Novega mesta, »toda saj si lahko pomagamo s kompasom in specialko.« Torej ne bo težav! »Odhod ob 10.15, zbor vseh skupin na koti 565 ob 11 uri.« Tihno odidejo skupine vsaka v svojo smer. Vsem je malo tesno pri srcu, ko jih prevzame gozdna tlalina v okolici Frate.

All bodo dobro prestali praktično preizkušnjo znanja uporabe specialke in kompasa, se sprašuje predavatelj, ki zaskrbnjeno opazuje gibanje posameznih skupin. Ne vzdrži v čakanju in se sam začne vzpenjati po pobočju proti zahodu.

Kako čuden svet je to! Iz daljave zasleda naboče enakovrno, v bližini pa se odpirajo stične, beli in kotanje, krakva vrtače, ki napravljajo teren neopredeljen. V daljavi se svetlika med vsakim drevesom - ali bo to pravi vrh? Ali gorca ni bolj južno? Pri tem uspešno zasliši govorjenje za seboj - to se pomaka eden proti bližnjemu vrhu. Tam je že tretja skupina, ki zmagovito ustopa vrha, od č. je prva čista na celi. Še dve skupini se imata urizkati.

Ura je enajst, ene skupine pa ni od nikoder. Najbrž je odšla na drugi vrh. In res - iz daljave se slišijo zvočni signali. Ko so se sešli na sedlu med obema vrhovoma s četrto skupino, je ta trdila, da so vsi drugi zašli. Kateri vrh je torej pravi? Šele natančna kontrola s pomočjo dveh vrhov, vidnih v smeri proti kobeškemu Rogu, je pokazala, da so prve tri skupine prišle na pravi vrh.

Po dolgem ovinku so se vračali dobro razpoloženi izletniki preko Ajdovca na Frato. Čakalo jih je obilno kosilo. Prijazna gospodinja se je čudila, kako hitro so izginili veliki obroki s krožniki.

Ze ob pol sedmih zjutraj se te začelo - ostra povelja so razzibala tudi najbolj zaspane. Vaje so se vretle za vajo in v petih minutah je krožica kar vsena, kot da so že doslo pri domu. Univerzitetna z mrazu vodo do ussu je bi problem zase. Prva dan so bili samo trnje, ki so imeli toliko poguma - drugi dan pa so bili tudi samo trnje, ki jim je še vedno bila voda oremzila.

Nočne vaje so bile posebno mikavne. Svet izgleda ponoči čisto drugačen kot podnevi. V preteklih treh minut so odhajale skupina za skupino. Prva skupina je v svoji vni na nastavljala past in je pri tem izgubila preveč časa. Tako je druga skupina naletela na prvo, ko se je ta vračala na pravo pot in nastal je pravi preplah. Hitro so se znašli in nadaljeva-

SEST DNI NA FRATI

li skupno pot proti svetlobnim signalom, ki so kazali smer. Vsi so se z majhno zamudo zbrali na cilju. Povratek je bil v popolni temi - za orientacijo je pomagalo ozvezdje Oriona. Vsi so se oddahnil, ko so začutili pod nogami trdo cesto, ki pelje od Ajdovca proti Frati. Ne bi bilo prijetno, izgubiti se ponoči v gozdu!

Stiri ure predavanja, pohod na koto 368, terenske igre in nočne vaje, pa še ni bilo dovolj. Ob stičnih svetlobnih petrolejke so se vrstile izra za izro, ki jih je Samotni hrasat kar stresal iz rokava. Daveta ura je prešla orehovec. Teško je bilo končati. Šele na oster opomin vodje tečaja je ustinil živ živ zav na skucnem ležišču. »Večerec so nas obiskale - na dveh nosah in brez košatih repov, pač, nekateri so zmele konjski rep na glavi. Priznajte, so jo naš iz Novega mesta kar same in se tudi srčno vrnile. Dobro da niso sprele kosmatinca kot ga je dva dni vnanje Dušan, ki je prišel na obisk preko Straže. Menja je hlačal medved v zimski hrošč, ker je naš slutil, da bo kmalu snežilo.

V nedeljo je odšla prva skupina, 35 po številu in prišli so namesto njih vodniki medvedkov in čebelar. Bilo jih je samo 18, imeli pa so harmoniko in kitaro, kar je tudi nekaj zaleglo. Se isti dan so izkoristili lepo vreme in s sedaj je poznanega

vrha občudovali Kamniške planine, dočim je bil Triglav še v megli - znak, da se bo vreme poslabšalo. Tudi v ponedeljek jih je temeljito izkoristili lepo vreme. Dopoldne so po dveh urah predavanja odšli v treh skupinah v razne smeri do cilija, označenega s specialki. Ni bilo lahkega poiskati pravo vrtačo, označeno na karti, ko jih je bilo povsod poino. Med potjo so zapisovali zanimivosti, ki so jih opazili in narisali skico prejšnjega poti. Posebno je bila všeč oglednikom kočica iz vejevja z dvema ležiščema kot v jaslinih s kamnitim ognjiščem na sred. Dva prostovoljca sta hotela kar ostati in skuhati kosilo za oglarja, ki ga nikjer ni bilo videti.

Po povratku vseh skupin te bno vodstvu tečaja težko odločiti. katera skupina je najboljše opravila svojo nalogo. Odločitev je padla na pri pregledu skic, ki lo je najbolj skrbno izdelala skupina vodstvom našeljska. Družine zalejenega Rosta iz Straže-Topolice.

Mirčilo se je že, ko so vsi tečajniki občudovali Dom na Frati v redni petdeset mestrov. Dva sta morala prebiti ta obroč. In kako hitro sta izmelata nalogo! Komaj je bil dan znak za začetek igre sta se zakladila z hodnika za ru. hino v bližnji gozd in se predno so se razposodili straharji znanst sta že tužnja v ročavji. »Celo če bi imeli bistrostnike, bi

nas najbrže ubila, je pošteno označil eden izmed stražarjev. Nočne vaje so imeli kar dvakrat. Prvi večer samo za premagovanje strahu in zaopritev vida in sluha, drugi večer pa so dobile skupine posebno nalogo, da po opisu poti najdejo pravo smer in se približajo neopazno malemu ognju, ki ga je zakuril Samotni hras. Zbrani okoli ognja so nato zapeli nekaj taborniških pesmi. Čudovit je bil iz ožadja pogled na obrabe, osvetljene od plapolajočih plamenov. V tok je ves dan snežilo. Kdo bo napravil najboljšega sneženega moža? Ni bilo lahko postaviti iz suhega snega figur, pa je vendar bilo prav posebnih.

Kratek tizet je bil potreben za nabavo leskovih palic. Iz njih so pri ročnih delu napravili pisane palice. Med II tekmovalci so le najbolj izkazali vodnik medvedkov iz Straže, ki je izrezal za držaj omičlo figuro. Pa tudi drugi so pokazali mnogo domalic - celo dekleta, ki so po večini šele prvič obdelovale les. Večerna popolnoma zabava je imela nester sored. Samotni hras je postal kratkec predelata nja v svetu; poudaril je važnost taborniške organizacije pri vzgoji vodnika - vodov. Sestanki in tizeti, posebne skicije v vodu (ročna dela, delovna in nabirane akcije itd.), vodova telesa vzgo. je in vodova administracija. Vaakemu predavanju je sledil razgovor v katerem so starejši vodniki podajali izkušnje iz avojeza dosedanjega dela.

Pri izložitih razgovorih so zadnje jutro predavatelji upotutili, da so si vodniki tehniško osvotili

skim nastopom Slavica in Marjanca. Harmonikarji in kitaristi so tudi povečali pestrost programa. Do solz so se nasmajali deklamacijskim nastopom Samotnega hrasta. Prehitro je minil zadnji večer na Frati.

Čeprav sta bila tečaja Dolenjskega taborniškega sveta samo tridnevna, je na njih 52 tečajnikov - vodnikov dobilo razen praktičnih vaj v desetih predavanjih klavne smerice za doto v vodu. Predavanja so obravnavala sledeče teme: Zgodovina in ideologija tabornišstva, vodov sistem, lik vodnika - vodov, sestanki in tizeti, posebne skicije v vodu (ročna dela, delovna in nabirane akcije itd.), vodova telesa vzgo. je in vodova administracija. Vaakemu predavanju je sledil razgovor v katerem so starejši vodniki podajali izkušnje iz avojeza dosedanjega dela.

Pri izložitih razgovorih so zadnje jutro predavatelji upotutili, da so si vodniki tehniško osvotili

iz mnogo znanja in da se zaveda, to odgovornosti avojeza dela. Prirčno je bilo slovo od domače družine. V dolgi koloni so se udeleženci drugega tečaja prebijali skozi pol metra visoko snežno odejo v smeri proti Straži. Lepo, a naporno je bilo gaziti v celo. Po dveh, treh urah take hoje so nove postajale težke kot svinec. Vsa sreča, da je sijalo sonce in da ni bilo vetra.

Frata bo ostala vsem udeležencem tečaja v najlepšem spominu. Posebej gre zahvala organizaciji Zveze borcev, ki je dala na razpolago Dom na Frati Dolenjskemu taborniškem avetu, da je lahko organiziral oba tečaja za vodnike. Sivi Javlovec

Dom na Frati - znani partizanski postojanki, kjer je Dolenjski taborniški svet priredil januarja dva vselna vodniška tečaja.

Avtobus in poroka

Stirinajst dni pred svojo poroko se je ženja Filip zjutraj z avtobusom odpravil v mesto, da tamkaj še nekaj uredi zaradi novega stanovanja. Nevesta Tlika mu je pred odhodom naročila, naj se ne mudi preveč v mestu, spraj svojih starih ljubih, mu je rekla v šali. Bila je namreč hudo ljubosumna.

Po kakih desatih korakih mu prihiteli nasproti nevesta Tlika. Kar zakričala je in obraz od začudenja zakrčila, ko je zagledala otroka v Filipovem naročju. »Kaj to pomeni,« je razburjena vprašala.

»Kaj! Saj vidiš, otroka imam!« se je posmejati Filip. »Otroka?« je s težko bolečino vzdihnila Tlika. Ves obraz ji je pobledel.

V tem hipu pridrvi po cesti avtomobil. Filip se je pred njim

umaknil na rob ceste. Tedaj zavore ostro zavrijilo in avto se ustavi. Vsa preplašena plane k njemu mlada žena — mati, se oklene otroka in Filipa.

»Oh, kako sem prestrašena... ne zamerite... nisem nič hudega mislila... Kako ste dobri...« je hlpala in otroka vzela k sebi.

Tlika je kakor okamenela stala in gledala. Nenadoma pa se ji zasvetijo oči in vzkipi: »In jaz sem se mislila poročiti s teboj, lažnivec, ko imaš drugo baba in že otroka. Fuji!« Kakor nevlhta je odvihrala.

Mlada žena je gledala ogenj v Tilkinih očeh. Ničesar ni razumela. Cudne besede so je pretresele, da je nenadno pobledela. Ko je Tlika jezna odhitela, se je v prijaznem nasmehu obrnila k Filipu in povedala: »Veste, vdova sem. Moč se mi je pred štirim meseci smrtno ponesrečilo kot elektryonster... Kadar boste imeli priložko, se oglasite pri meni! Povedala mi je svoj naslov.

Prijazno sta se ločila. Od tega dne ni Tlika Filipa nič več pogledala.

Tudi poroke ni bilo. Leto pozneje se je Filip poročil z mlado vdovo. Vožnja v avtobusu pa mu še danes vzbuja spomin na čudni dogodek, ki mu je nevesto odgnal tik pred poroko, toda takoj posrbel tudi za drugo.

»Jaz vzamem otroka ta čas,« se je ustrezljivo poudil Filip.

»O, če ste tako dobri,« se je mlada žena prijetno nasmešnila in brž odhitela... Filip je srečen pogledal ljubek obrazček spečega otroka.

Niso še pretekle tri minute, ko sta se šofer in sprevoznik vrnila iz gostilne, takoj stopila v avtobus, pogrnala motor in — odpeljala.

Filip je začuden ostal sam z otročičkom v naročju.

Kaj zdaj? Ali naj se z otrokom v naročju pripelje domov? Kaj če ga nevesta Tlika ugleda takega — z otrokom! Ali naj pri izstopu pusti otroka na sedišču brez varstva?

In se je odločil. Če je otroka prevzel v varstvo, ga bo tudi čuval, dokler se mati ne oglasi... Kljub tej odločitvi ga je neprijetno tesnilo v prsih.

Avtobus se je ustavil na postaji, kjer bi moral Filip izstopiti. Filip je z otrokom v naročju izstopil. Cemu bi se vznemirjal? Odsel bo na milico in tamkaj javil, naj mati pri njem išče otroka, saj bo gotovo poizvedovala.

In je odšel po cesti.

Konjske dirke brez jezdecov

Lastniki konjev, ki žele sodelovati na dirkah v mestecu Tešnju v Bosni, imajo precej dela s treniranjem. V teh dirkah namreč dirke konji sami, brez jezdecov. Te nenavadne tekme, ki so najbrž edinstvene na svetu, so tradicionalne in že časov, ko je bil Tešanj trgovsko središče in križišče karavanskih poti.

„Vanguard“ je spet odpovedal

Po znanih sovjetskih uspehih z obema satelitoma, ki so ju Rusi poslali v vesoljstvo, Zemlja za spremetno, je v Združenih državah Amerike zavižadala.

Med prvimi na svetu

Crna gora je, čeprav ena najmanjših držav v začetku našega stoletja, bila med prvimi deželami, ki so dobile radiotelegrafsko zvezo. S pogodbo sklenjeno 5. maja 1904 v Londonu z izumiteljem brezžične telegrafije Marconijem, so vzpostavili mednarodno radiotelegrafsko linijo med Barom v Crni gori in Barijem v Italiji. Črna-gorska radiotelegrafska postaja v Volučji je prenehala z delom leta 1914 zaradi nevarnosti pred avstrijsko vojno mornarico.

lo veliko razočaranje, ker Amerika nima več prvenstva v tehničnem dosežkih. Prava panika pa je povzročila vest, da se je raketa »Vanguard« s prvimi ameriškim satelitom razletela za tieh. Satelitu so vplivali tudi na mednarodne odnose med obema velesilama.

Končno je ameriškim znanstvenikom le uspelo izstreliti 1. februarja letos raketo »Jupiter C«, 13 kilogramov težak satelitet, ki s svojima oddajnikoma pošilja signale v eter že skoraj dva tedna. Satelit »Raziskovalec« je bil izstreljen iz poskusnega raketnega oporišča v Cape Canaveralu pod vodstvom Wernerja von Brauna, znanega konstruktorja raket »V-2«. Po njegovih izjavi in mnenju znanstvenikov bo krožil »Raziskovalec« s hitrostjo 28.900 kilometrov na uro okrog zemlje lahko tudi deset let. Signale satelita so ujele razne radijske postaje po vsem svetu.

Ameriška mornarica pa je 5. februarja poizkusila izstreliti še en satelit z raketo »Vanguard«, poskus pa ponovno ni uspel. Raketa je zletela v višino kakih tisoč metrov, tam pa so jo namenoma uničili, ker ni ubogala instrumentov za upravljanje.

Na vrhu rakete je bil majhen, 1,5 kilograma težak satelit, ki naj bi ga raketa ponesla več sto kilometrov visoko, da bi začel krožiti okrog Zemlje. Direktor programa »Vanguard« je omenil, da so bila v satelitu tudi »dobra živa bitja«.

BRIGITTE BARDOT GROZI ZATEMNITI SLAVO MARSKATERI FILMSKI IGRALCI, NE SAMO DOMA V FRANCJI, TEMVEČ TUDI V ITALIJI, ANGLIJI, IN NEMCIJI KAZEJO ZA NJO IZREDNO ZANIMANJE. VIDELI SMO JO V »VELIKIH MANEVRIH«, OBE TA PA SE NAM, DA JO V KRATKEM SREČAMO V »MA-DEMOISELLE PIGALLE«.

Tragedija nogometašev

V četrtek popoldne se je v sezini Münchenskega letališča pripetila huda letalska nesreča. Posebno letalo angleške letalske družbe B.E.A. s katerim so potovali nogometaši kluba Manchester United iz Beograda v London, se je takoj po vzletu zaletejo v neko hišo in se vnelo. Od 44 potnikov, ki so bili v letalu, jih je 21 podleglo poškodbam. Pred petnajstimi meseci se je na istem letališču ponesrečilo letalo Jugoslovanskega aerotransporta, toda le z lažjimi posledicami.

Manchester United je v Beogradu pri povratni tekmi v četrtfinalu borbe za evropskega prvaka igral neodločeno s Crveno zvezdo. Ker je prvo srečanje odločil v svojo korist, se

je tako plastral v polfinalo. To nogometno moštvo sodi med najboljše enajstorice v Evropi, čeprav je imelo zelo mlade igralce.

Tragedija angleškega nogometnega moštva je podobna nesreči italijanskega prvaka Torina, katerega igralci so se 1949. leta z letalom zaleteji v hrib Superga pri Torinu in vsi izgubili življenje.

Med preživelimi so kapitan letala drugi pilot, radiotelegrafist, dve stewardesi, trije novinarji, žena z otrokom (Jugoslovanka Vera Lukić z 22 mesecev staro hčerko), uslužbenec naše ambasade v Londonu Tomašević, še ena potnica ter menažer Manchester Uniteda, sloveč Matt Busby.

Srce iz plastike

Trije francoski kirurgi: Benoist, Letalle in Letac so nedavno v eksperimentalnem laboratoriju pariške medicinske fakultete pokazali svoj najnovejši izum — plastično srce in s tem nemara uresničili stoletne sanje vseh kirurgov. Res, da sedaj preskušajo to umetno srce le na živalih, gotovo pa ni daleč čas, ko bo prav tako uporabljivo pri človeku.

Vstopimo v mislih v ta laboratorij in prisostvujemo zanimivemu eksperimentu.

Na močno osvetljeni mizi leži poskusna žival — pes a prirojeno srčno napako. Operacija je huda, saj je potrebno najmanj 30 minut hitrega in spretnega kirurškega posega. Kirurg Letac je spregovoril: »Najprej bomo prekinili dotok krvi v srce, nato ga pa odprli in odstranili napako. Poleg operacijske mize je stal aparat čudne oblike, obložen s pleksi steklom, v njem pa rdeče srce, zelo podobno naravnemu. To srce iz plastične mase ima vse tisto kot naravno človeško ali živalsko srce. Med dva srčna prekata je vgrajena drobna ploščica.

»Kakšen je krvni pritisk v prekatih?« vpraša nekdo.

»Leti kakor v naravnem srcu,« odgovori kirurg.

Sedaj so začeli psa operirati. Srce je nehala utripati, skrčilo se je. Normalni krvotok je bil prekinjen, kri je po posebnih cevkah začela teči proti umetnemu, plastičnemu srcu, napnila desni prekat, potekla skozi pljučno arterijo, se nasrkala kriška in se spet vrnila v plastično srce, tokrat v levi prekat. Ta proces je trajal med vsi operacijami. Krvotok je bil normalen, kakor bi poganjalo kraljevo srce. Po operaciji se je pa pojavil nekoliko težji problem: kako znova vzpostaviti normalni krvotok, ki so ga bili prekinili. Bo začelo naravno srce utripati ali bo še naprej mirovalo. Operacija traja že 42 minut. Zdajci je zdravnik vbrizgnil v naravno srce adrenalin, asistent je naglo osvobodil krvne žile, ki srču dovajajo kri. Kirurg masira srce, sekunde tečejo, zdajci se je srce spet začelo samo krčiti in širiti kakor pred operacijo. Vsi trije kirurgi so razburjeni in srečni, ke je poskus uspel.

Sedaj svoj izum izpopolnjujejo, da ga bodo lahko čimprej uporabili tudi za operiranje človekovega srca.

OKROGLE

VELIKA OBLJUBA
Na volitvah v predprilski Jugoslaviji govori razvezni poslanski kandidat na volilnem zboru:

»Če boste volili mene, vam trdno obljubim, da boste še prej ko v enem letu dobili most!«

Glas iz občinstva:
»Kaj nam bo most! Saj nimamo reke!«
»Nič zato, jo bomo pa napeljali!« se naglo odreže kandidat.

USPEH PRIZADEVANJA
»Veš, ljuba moja, midva z možem se imenitno razumeva, zlasti ker oba ceniva iste stvari. Res sem ga moral tega učiti dvajset let...«

IDILA V MESEČINI
Sedita na klopci v mesečini.
»Ali vas smem poljubiti?« pošepeta on. Ona molči. On postane nestrpen: »Ali ste gluha ali kaj?« Zdjaj ona dahne v odgovor: »Ali ste vi morda mrtvoudni?«

Novo jezerce

Na severni strani vasi Črna potok pri Kočevju je bil vodni nabiralnik, ki je služil pred vojno za napajanje mlinskih koles črnopotškega mlina. Vaščani, pa so se dogovorili, da bodo ta nabiralnik preuredili v kopalni bazen. Dela pri gradnji bazena so prevzeli delavci iz Dalmacije pod vodstvom strokovnjaka Ivana Paviča iz Imotske. Buldožer je izrinil blato iz nabiralnika, zabetoniral so 40 metrov dolg betonski zid v dve vrsti, pri čemer so vaščani pridno pomagali, saj so napravili okoli 6 tisoč delovnih ur.

Bazen, v katerem je kristalino čista voda, je skoraj gotov, ima celo videz majhnega jezera. Za 1. maj bo svečana otvoritev z gasliško veselico. V poletnem času bo služil bazen tudi turistom, ki se bodo verjetno radi hladili v prelepi okolici Črnega potoka. V bazenu ne bo nikoli manjkala voda, služil pa bo tudi riboščstvu, v zimskem času pa športnikom za drsalističe.

Jugoslovanska Niagara

Na dalmatinski reki Krki šumi voda v enem naših najlepših slapov — Manojlovcu. Visok je 52 metrov, širok pa sto metrov. Na Krki je tudi slavni Skradinski Buk — »Jugoslovanska Niagara«, kjer pada voda čez 17 pragov v globino 46 metrov. Vodopad Skradinava, v katerem pada rečica Vogošća, pritok Bosne, z višine 98 metrov zavzema prvo mesto med jugoslovanskimi jezovi. Med najlepše vodopade v Evropi štejejo Pirtvice, kjer pada voda v več curkih čez robove v globino 70 metrov.

»Postušaj, dragi! Zdahte igrajo valček, ki si mi ga podaril na dan poroke!«

Novosti za armado

Modernizacija in krepitev Jugoslovanske armade sta se v zadnjih letih odražali v mnogih ukrepih, ki so izboljšali življenje in opremo, predvsem v prehrani in opremljenosti. Velik prelom je pomenila leta 1933 zamenjava kotlov z modernim »restavracijskim sistemom«. Tip jedilniške mize iz leta 1930 je že zastarel in načrti za novo, praktično in trpežno mizo so že pripravljene.

Z letošnjim januarjem dobivajo regulir v prvih mesecih službe v armadi močnejši dnevni obrok hrane, predvsem zajtrk in dopoldansko malico. Do sedaj obvezna marmelada je zamenjana z vitaminsko marmeladno.

Izpopolnjuje pa se tudi osebna oprema vojakov. Uvajajo namreč dodatno zimsko opremo — čemperje, rokavice, šotorska

Ljuba birokracija

V nekem skladišču v Washingtonu leži okrog 80 ton raznih odloškov iz minule vojne, ki jih odklovniki bogve kakaj še niso dvignili. Stroški vsilačenja dosežejo letno 17.000 dolarjev in jih knjižijo kot — tekoče izdatke za II. svetovno vojno.

kritična — in pičlame za spanje. Vojaske slamarice, ki je prišla še skoraj v strogov, bodo zamenjali z žimnicami. Za vojake bo tako odpadla skrb rednega vzdrževanja postelje, na kateri se bodo odpodili tudi po kosilu. Najbrž bodo sploh zamenjali

Smrt na trnku

Poiti dve leti je prihajal vsak dan na morško obalo ribič Ivica Krunič iz mesteca Bola na dalmatinskem otoku Braču, da bi ujel jeguljico, ki mu je vedno odnašala vabo, ni pa nikakor hotela ostati na trnku.

Krunič pa ni popustil, čeprav je riba v dveh letih tako zrasla, da je moral pri kovaču naročiti poseben trnek, namesto vrvice pa je vzel kos jeklene žice.

Ob neki priložnosti je Krunič utrujen od dolgega čakanja privezal žico na nožo in zaspal. Prav tokrat pa je jegulja zagrabila trnek in potegnila za seboj spečega ribiča, ki je tako našel smrt v mirni vodi na obali. Ko so ribič potegnili mrtvega Kruniča na suho, je na drugem koncu žice visel že tudi mrtev

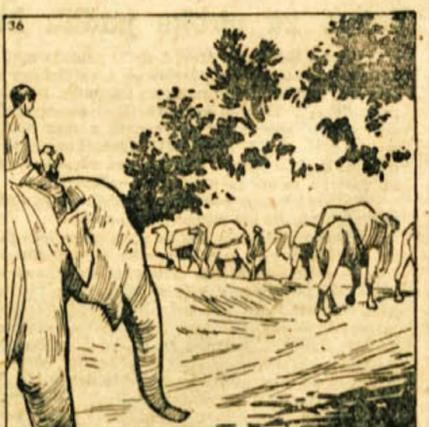
stari tip postelje z novim bolj higienskim in udobnim. Poleg strogov za pranje perila bodo gamizije dobile tudi mehanske sušilnice, tako da bo lahko vojak brez ozira na vremenske razmere pravčasno dobil čisto in suho perilo. (Jugopres)

Naše reke za Džerdap

Ko se bodo zavrtile turbine močnohidrocentrale v Džerdapu, bo njihova energija v glavnem jugoslovanskega porekla. Dve tretjini vode, ki bo poganjala turbine, prinašajo reke, ki se na jugoslovanski strani izliva v Donavo. Ob vstopu v Jugoslavijo ima Donava 2.400 kubičnih metrov vode v sekundi, na vstopu v sotesko Džerdap pa več kot 7.500 kubičnih metrov. Tako med sorazmerno kratkim potovanjem nekaj sto kilometrov po našem ozemlju postane trikrat močnejši izvor energije. (Jugopres)

Lojze Potokar, član ljubljanske Drame, je bil odlikovan za svojo vlogo v Poslednjih dnevih Sokrata z letošnjo Prešernovo nagrado. Delo smo videli tudi na Dolenjskem kulturnem festivalu lanske jesen v Kostanjevici.

33. Potem je zavnel skozi džunglo pitji glas in v ozračju se je zalesketala prva blede luč. Skozi džunglo je začel peti jutranji svit in njegov klic, podoben zvokom piščali, je izzvenel v daljavi. Pitji so ubrali svojo pesem in takoj nato se je sonce kakor ognjen konj vzpelo nad gozdove. Med vsem tem je morala miniti vsaj pol-druza ura, a midva nisva opazila niti tega, da je slon znova začel iti dalje. Kmalu smo prišli do neke reke in se ob njej ustavili. Peljal sem vanjo slona, da se je okopal. Opica je skakala po drevesih in si iskala hrane.

34. V Indiji ima vsaka ura svoje premišljevanje in vsako premišljevanje lahko opravite kjerkoli. Ničee se ne zmeni za vas, če na poti pokleknete in premišlujete, niti tedaj ne, če s tem ovirate promet. Sed sem v bližnji gozd in nabral krmo za slona; ko je začel jesti, sem začel kuhati svoj lasni zajtrk. Kmalu sem zagledal prihajajočo karavano. Kopl je blebetal zelo razburjeno, da bi mi naznanil njen prihod. Zapovedal sem mu, naj drž jek za zobmi.

35. Sklenil sem iti v mesto skupaj s karavano, kajti karavanarji vedo za najbližjo pot. Komaj je karavana prišla do nas, smo že opazili svojevrstno vedenje kamel. Znano je, da kamela splošno raziskuje zrak: neprenehoma steguje glavo in viha smrček, kakor da nekaj ovohava, kar ji glede na njen dolgi vrat tudi ni težko. Ker žive kamel v puščavi, morajo vedno ovohavati zrak, da ugotove, koliko je v njem vlage. Kadar začuti, da je zrak zelo vlažen, vedo, da je v bližini voda. Zato imenujemo kamelo »raziskovalko prostora«.

36. Brž ko je Kari zagledal kamele, je grozeče zapuhal, opica pa je bila razburjena. Med živalmi je slon aristokrat, kamela pa gizdalin. Gizdalina lahko spoznate po tem, da pridrmo gleda zviška na vse. In ali se vam ne zdi, da bi bila kamela, če bi ji dali na oko monokel, kakor kak nečimrn fant, ki jo maha po cesti. Pa vendar sem slona ukazal, naj se pridruži kamelam. To se pravi, šli smo kakih sto metrov za njimi, kajti nemogoče mi je bilo dopustiti, da bi opica skakala po kamelah z grbe na grbo in da bi slon ovijal svoj trobec kamelam okoli vratu.